ANUL I No. 90 — 6 PAGINI 2 LEI — Duminică 2 Noembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.68.45 | Abonamente: Un an 500 lei; 6 luni 250 lei; P-tru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Nu se poate admite ca cineva să aibă dreptate şi să nu i se dea. Cel care cere dreptatea nu o poate indica cu anticipaţie, căci atunci devine prezumţie. Ea trebueşte judecată, cu multă înţelepciune, de şefii de toate categoriile şi dată curajos şi hotărît celui care o are.

Mareşal ANTONESCU

DE ZIUA ECONOMIEI

Unul din cele mai mari neajunsuri ale vieţii moderne este nesiguranţa. E foarte greu să prevezi astăzi ce va fi mâine, peste o lună sau peste un an. Sufletul oamenilor e într'o veşnică frământare. Dispunând de mijloace, care în toate ramurile au atins prefecţiunea, fiecare fiinţă conştientă se sbate să-şi îmbunătăţească starea, să-şi creeze condiţiuni mai fericite de viaţă, într'un cuvânt, să participe activ la progresul general.

Acest avânt spre mai bine al omului modern nu întâmpină totdeauna piedici de netrecut. Se întâmplă totuşi deseori ca sforţările noastre de a ne înălţa tot mai sus, de a ne deschide o cărare mai netedă în viaţă, să dea greş. Şi să ne pomenim dintr'odată scoborînd vertiginos spre starea dela care am plecat, dacă nu chiar mai jos.

Viaţa omului în societăţile moderne oscilează permanent între înălţare şi prăbuşire. In această oscilaţie stă de altfel şi farmecul, dar şi drama ei.

Având mereu în faţa ochiului aceste două perspective şi neştiind cu certitudine spre care din ele îl vor duce paşii, omul chibzuit nu se avântă niciodată în marile încercări ale vieţii până nu ia toate măsurile necesare pentru a se pune la adăpost de orice neplăcere. Drama prăbuşirii va putea fi lesne îndulcită dacă necesarul existenţei fiecăruia dintre noi va fi asigurat.

Se impune deci ca o condiţiune categorică a bunului trai *economia*.

Românul are o vorbă plină de înţelepciune: „Strânge bani albi pentru zile negre". Niciodată adevărul cuprins în aceste şase cuvinte nu a părut mai isbitor ca astăzi. Cultivarea spiritului de economie a devenit o preocupare de seamă a Statelor.

Pretutindeni s'au creiat case de economie garantate de Stat şi s'au oferit depunătorilor avantagii pe care instituţiile bancare particulare nu le puteau oferi. S'a organizat o zi mondială a economiei şi — prin mijloace diferite — s'a căutat să se stimuleze interesul oamenilor pentru agonisirea unor rezerve băneşti, a căror necesitate ar putea deveni, dintr'o zi la alta, actuală.

Viaţa economică a ţării româneşti — mai fericită decât în alte părţi, mai puţin frământată — a oferit mai multă siguranţă economiilor particulare. Nici chiar în timpul anilor de criză, în România nu au fost înregistrate dezastre financiare de natură să surpe încrederea oamenilor în solidaritatea instituţiunilor create pentru garantarea economiilor individuale. Cu toate acestea, Românul în general foloseşte încă un sistem greşit pentru acumularea rezervelor. El preferă adeseori să-şi ţină banul în casă, decât să-l depună la Casa de Economie unde poate fi fructificat. Prin acest sistem, circulaţia banului este simţitor stânjenită, căci importante capitaluri sunt abătute dela rostul lor de elemente active ale vieţii economice.

Stărue deci la noi o înţelegere greşită a economiei individuale. O înţelegere dăunătoare economiei generale. In special clasa rurală păstrează cu îndărătnicie obiceiul de a-şi ţine rezervele închise în casă. Chiar în satele unde există case de economii, ţăranul le ocoleşte adeseori. Şi acest fapt nu se datoreşte unor defecte de propagandă şi nici spiritului excesiv conservator al lumii satelor. In alte domenii clasa ţărănească a dovedit excepţionale posibilităţi de adaptare. Dar în domeniul care ne preocupă au lipsit exemplele şi a lipsit mai ales înrâurirea şcolii.

Cu excepţii reduse, şcolile primare nu au case de economie unde copilul de sătean să fie obişnuit de mic cu mecanismul cel nou al economiilor şi unde să-şi cimenteze încrederea în instituţiile create de Stat în acest scop.

De aceea socotim foarte potrivit programul anunţat pentru serbarea zilei economiei din acest an, program care se va desfăşura în cea mai mare parte în şcoli.

Pentru a înlătura o deprindere nepotrivită, trebue să se înceapă cu generaţiile care pot fi mai uşor înmlădiate, înrâurite. Invăţătorii au astfel îndatorirea să sprijine eforturile care se fac sus cultivând spiritul de economie al elevilor, dar mai ales canalizându-l pe făgaşul pretins de spiritul vieţii economice moderne.

Viaţa popoarelor mici nu poate fi suprimată

— Declaraţiile făcute de d. profesor Mihai Antonescu, preşedintele interimar al Consiliului de miniştri, ziarului „Slovac" —

Ziarul „Slovac" publică un interview acordat acestui ziar de d. prof. Mihai Antonescu sub titlul: „Viaţa popoarelor mici nu poate fi suprimată", şi cu subtitlul: Numai o bază spirituală poate să unească popoarele în Europa nouă?"

In introducere, ziarul arată că în lupta pentru Europa nouă Românii şi-au câştigat prin sacrificiile de până acum, mari merite. După lichidarea fostului regim, după alipirea la Axă, după aderarea la Pactul Tripartit, poporul român a apucat calea spre un viitor mai bun şi mai frumos. Astăzi poporul român se găseşte în războì. Cei mai buni fii ai ei luptă umăr la umăr cu celelalte popoare în contra bolşevismului, ca să pregătească poporului român şi Europei întregi un viitor strălucit.

D. Prof. MIHAI ANTONESCU Vicepreşedinte şi Preşedinte interimar al Consiliului de Miniştri

Intr'o astfel de atmosferă de război au sosit în România ziariştii slovaci, să vadă cum trăeşte poporul care se află pe aceiaşi linie istorică cu cel slovac. Vizitatorii au avut prilejul să ia contact cu cei mai înalţi reprezentanţi ai naţiunii, precum şi cu persoane din cele mai variate categorii ale populaţiei.

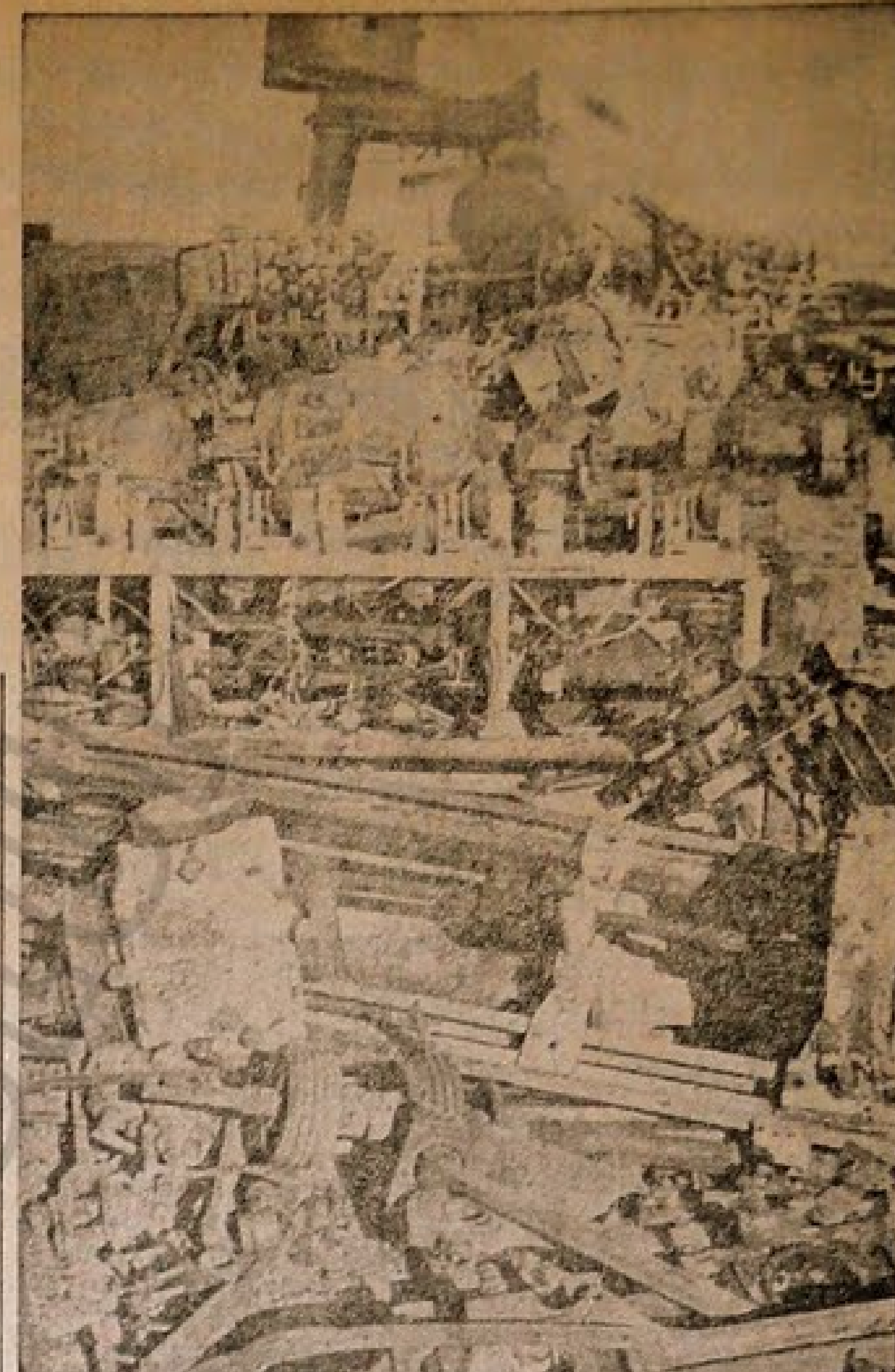
*

Imediat după sosirea în Capitală, ziariştii au fost primiţi de d. prof. Mihai Antonescu, Vice Preşedintele Consiliului de Miniştri, care le-a urat bun venit pe pământul românesc.

Preşedintele de consiliu adinterim d. Mihai Antonescu, a satisfăcut dorinţa redactorului ziarului „Slovac", răspunzând fără întârziere, într'un interview foarte precis, următoarelor întrebări:

— *Ce credeţi, despre rolul micilor State în noua Europă?*

(Continuare în pag. 5-a)

Munţi de armament şi maşini de războiu deteriorate, rămase la Odessa după alungarea bolşevicilor

Cad frunzele!...

Povestea toamnei începe în toţi anii la fel: cad frunzele!... E un refren cu ritm întârziat, o melodie bolnavă, pe care o cântă monoton ploaia şi o spintecă dureros fluerătul vântului.

Cad frunzele şi pe covorul lor de rugină şi mucegai „şi toamna şi iarna, coboară amândouă, şi plouă şi ninge şi ninge şi plouă" aşa ca'n poezia lui Bacovia.

Soarele se scoală târziu şi mereu somnoros, îşi ţiveşte drum scurt pe lângă marginea cerului. Zilele, zgribulite de burniţă şi vânt, se strâng între dimineţi înfăşurate în ceaţă şi între amurguri cu zări însângerate.

Oraşele par tot mai deşirate pe străzi de-alungul cărora toamna aleargă ameţită de lovituri, iar satele se reazimă de drumuri, speriate de nopţile tot mai lungi şi tot mai întunecoase.

Câmpurile rămân tot mai golaşe, dealurile aduc spre fundul văilor şerpi reci de apă tulbure, iar munţii încep să încărunţească, de atâta singurătate.

Cad frunzele şi dragostea înfloreşte pe alei ruginite şi văduve de cântec şi viaţă. E par'că o lege a firii ca dragostea să înboboceascâ toamna, ca să se scuture în primăvară. E dragostea care trăieşte în melodia romanţelor, cântate dincolo de ferestre, sau în pragul porţilor cu aşteptarea în ele.

E anotimpul în care poeţii visează împerecherea cuvintelor în versuri necântate, ca visul lor să trăiască efemer într'o strofă adumbrită de nevoi zilnice şi de sfaturi culese din experienţa vieţii. Şi cum poeţii sunt îndrăgostiţii nopţilor cu lună şi ai stelelor cari cad, cuvintele vor fi culese din visuri, cu tăcerea nostalgiilor în ele.

Cad frunzele şi prin parcuri oftica trece de mână cu oameni palizi şi cu fete în ochii cărora clocoteşte dorul de viaţă. Trecătorii se opresc la răscruci, de par'că ar căuta drumuri noui, cari să-i ducă spre ţărmuri calde şi pline de soare. Şi când îşi dau seama că orice oprire nu le schimbă nimic din ce le-a fost sortit, îşi continuă drumul automat, plecându-şi frunţile în căutarea timpului pierdut, parcă.

Şi, peste tot şi toate, toamna îşi deapănă firul început cu: cad frunzele!... E melodie cu refren cunoscut, pe care o cântă nostalgia poeţilor; de care se 'nfioară îndrăgostiţii şi în monotonia căreia îşi apasă piepturi ostenite de viaţă, oameni palizi şi fete în ochii cărora clocoteşte dorul de viaţă.

A. N.

O CLIPĂ CARE ÎNTOARCE MOARTEA DIN DRUM...

MOLDOVEANCA VARVARA BUJENIŢĂ,

care salvează cu preţul vieţii o mie de muncitori din Chişinău

Sfatul celor doi comisari. „Nu mai intra că te aşteaptă o mare primejdie". E bine că Bâcul i-aproape. Pioasa aducere aminte

Fabrica de tutun din Chişinău era o măreaţă clădire cu şase etaje, clădită în stil modern, cu săli spaţioase şi bine luminate, cu maşini speciale şi cu aproape o mie de muncitori, în majoritate moldoveni din suburbiile oraşului. Se proiecta pe şesul Bâcului ca o enormă piramidă albă şi se zărea tocmai din fundul depărtărilor, ca o crisantemă la butoniera capitalei basarabene.

O împrejmuiau alei răcoroase cu duzi şi salcâmi, flori de toate culorile şi toate parfumurile se aşterneau la temelia ei proaspătă, iar acoperişul de tablă albă strălucea în amiezile de vară ca o eşarfă de argint pe pieptul somnolenţei provocată de căldură.

Muncitorii din această neobosită uzină erau foarte bine organizaţi, aveau echipe de teatru, care desfundau în zile de sărbătoare periferiile, aveau un cor de o frumuseţe fără seamăn, care sub conducerea lui Mihail Stegaru, luase câteva premii la concursurile de premii din Capitală, instituite de Fundaţiile Regale, se fermenta, c'un cuvânt, în această instituţie, o mare activitate românească, ale cărei sensuri şi adevăruri avea să le distrugă invazia bolşevică.

Când au năvălit în ziua de 28 Iunie 1940, la orele cinci după amiază, tancurile sovietice pe străzile oraşului Chişinău, prima grijă a cutropitorilor a fost să pună mâna pe uzină şi pe muncitori. Cum lucrătorii manufacturii de tutun nu se mişcaseră dela locurile lor, un „tovarăş" care se recomandă Kopelnovici, îi adună pe toţi în sala festivă, pentru a-i pune în uncoştinţă de cauză, cu metodele şi pretenţiunile sociale ale nouilor stăpânitori.

Li s'a spus atunci, într'o moldovenească foarte stricată, că „de azi înainte va înceta jugul suportat sub boerii de români, că muncitorul nu burghezimea este temelia Rusiei Sovietice, că Stalin nu poate admite vreo părere de rău din partea cuiva pentru vechea stăpânire şi că trebue să se alăture cu tot sufletul la opera de promovare a proletarismului leninist".

Muncitorii au privit lung ţidanul, ce le comenta doctrina sovietică, şi prin metode personale, zi de zi au căutat să se dispenseze de munca într'o fabrică unde li se pervertea sufletele, iar gestul a doi comisari, cari într'o dimineaţă au ars în faţa pavilionului administrativ al fabricii tricolorul românesc, i-a indignat.

Conducătorii sovietici şi-au adus însă muncitorii lor de peste Nistru, iar vechile furnici ale fabricii trăiau din munca zilnică, pe la cei ce nu fuseseră atinşi de urgia comunizării integrale.

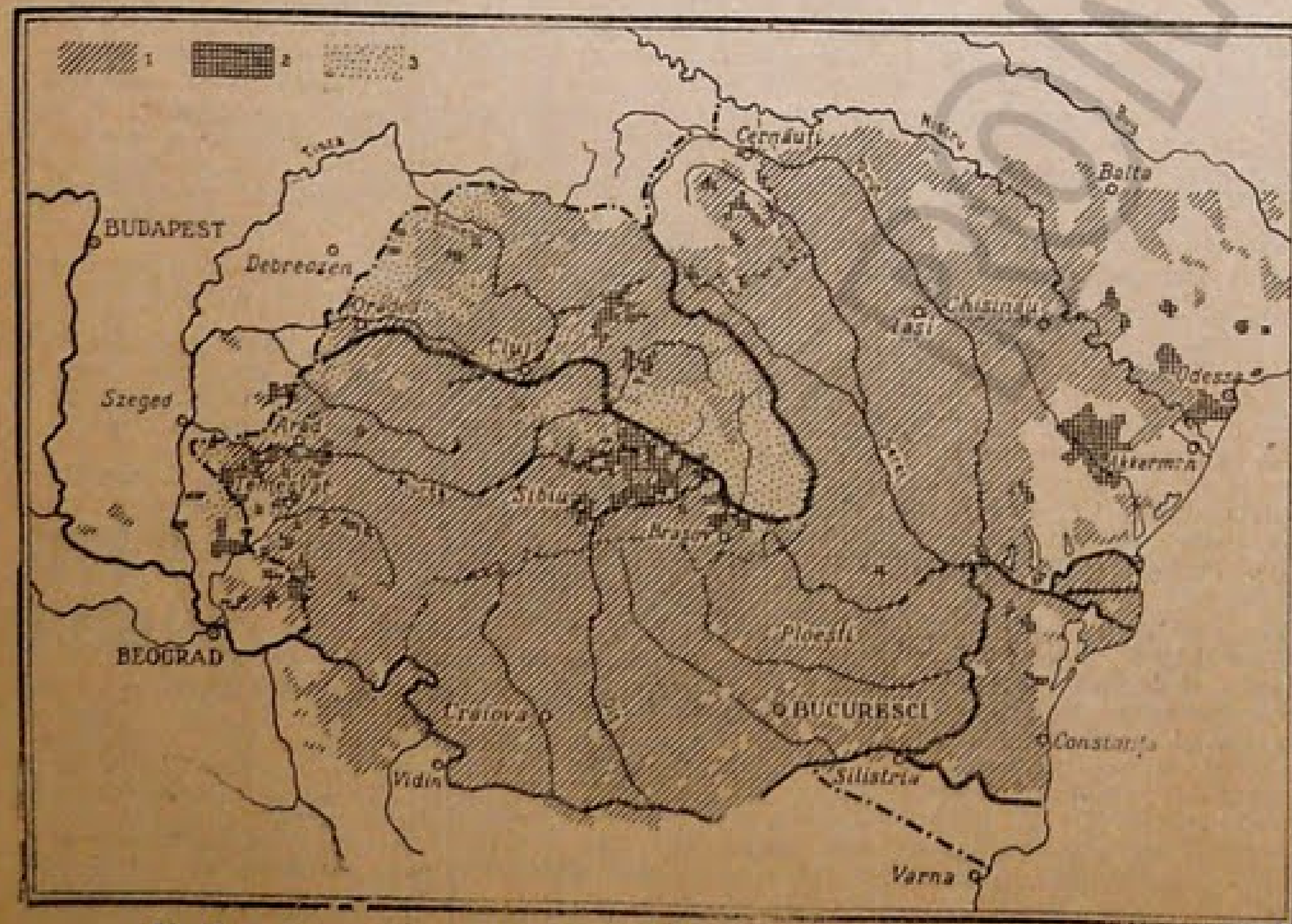
SFATUL CELOR 2 COMISARI

In ziua de 10 Iulie 1941, când loviturile de tun se auzeau din ce în ce mai aproape, comisarii Kopelno-

Sergiu Matei Nica

(Continuare în pag. III-a)

GEOGRAFII STREINI DESPRE TERITORIILE LOCUITE DE ROMÂNI

Harta etnografică a Institutului italian De Agostini din Novara
1. Români; 2. Germani; 3. Unguri.

„Ochi pentru ochi"..

Noua organizare ţărănească a teritoriilor ocupate în răsărit

In legătură cu discursul pe care d. Roosevelt l-a rostit de „Ziua Marinei", cercurile berlineze sunt unanime în a crede că afirmaţiile făcute cu acest prilej cer numaidecât şi dovezi concrete. D. Roosevelt a acuzat Germania că ar urmări, între altele, împărţirea Americei de Sud în State vasale şi distrugerea cultelor de acolo, subliniind că în sprijinul acuzaţiei sale ar avea la îndemână o hartă concludentă. Presa americană este extrem de agitată pe această chestiune şi doreşte publicarea documentului, lucru pe care d. Roosevelt îl evită pentru a nu pune în situaţia dificilă o anumită persoană.

Paralel cu tensiunea creiată de discursul rostit de d. Roosevelt de „Ziua Marinei", presa americană mai este încărcată şi de comentariile în jurul declaraţiilor senatorului Nye, relativ la intrarea Statelor Unite în răsboiu. Senatorul Nye, vorbind la Universitatea din Princeton, a arătat că intrarea Statelor Unite în răsboiu este curată sinucidere. In acelaş timp, alt senator, republicanul Taut a făcut o violentă opoziţie, la şedinţa comisiunii de politică externă, faţă de încercările pentru modificarea neutralităţii, în spiritul manifestat de d. Roosevelt.

Din câte se vede, activitatea belicistă a d-lui Roosevelt este contracarată cu duritate de diferite personalităţi politice din Statele Unite. Acuzaţia pe care a făcut-o în discursul rostit de „Ziua Marinei", a accentuat unele resentimente şi, mai ales, a dinamizat cadrele adversarilor politici. D. Roosevelt, somat să publice documentul pe care se sprijină această acuzaţie, caută să scape uşor şi tot atât de curat. Intr'adevăr, d. Roosevelt — cum se exprimă cercurile berlineze — pentrucă nu vrea să pună în situaţie dificilă o anumită persoană, este gata să trimită la măcel milioane de oameni. Deaceia, cercurile berlineze promit că vor categorisi pe d. Roosevelt, dacă nu va publica documentul, ca falsificator. Mai mult. Referitor la ameninţarea că „vasele de răsboiu ale Statelor Unite vor trage", aceleaşi cercuri berlineze promit d-lui Roosevelt că „i se va răspunde cu focuri de puşcă". Cu alte cuvinte, aşa cum d. Roosevelt a învăţat în cartea de rugăciuni a familiei, va asista la aplicarea legii talionului: „Ochi pentru ochi..."

Ultimile ştiri, fac cunoscută noua organizare cu caracter ţărănesc care va avea loc în teritoriile ocupate ale Rusiei Sovietice. Organizarea se va face respectându-se principiul proprietăţii şi al liberei tranzacţii în ce priveşte producţia. Pământurile, grupate până acum în colhozuri, nu vor mai fi muncite în colectiv ci se vor repartiza ţăranilor. Pentru a se obţine o producţie maximă, ţăranii vor primi sămânţa necesară, unelte, iar producţia va fi cumpărată pe un preţ convenabil.

Celace este însă mai interesant, este faptul că forurile berlineze nu vor îngădui cu niciun chip ca exploatarea capitalistă să pătrundă vreodată aci.

Restabilirea lucrurilor pentru propăşirea ţăranului, desrobit din sistemul comunismului integral, fiind o obligaţie de viitor, a şi devenit o problemă în soluţionare. Ţăranii vor avea pământuri şi tot necesarul pentru ridicarea producţiei şi, pentru ocrotirea lor economică, ei nu vor putea fi atinşi de exploatarea capitalistă. Se întrevede, în aceste prime şi radicale măsuri, spiritul social al nouei ordine în lume.

DUH ȘI SLOVĂ

Cântec de stepă

Hei, fata mea de lut și de aghiazmă
(adulmecându-mi nările lung prada) —
ne creștem dincolo, cum sue mlada
mătrăgunii din beții și din mireasmă.

Nu simți? — se coace sângele'n cascade
(ce caldă-i mâna ta de catifea...) —
ne împresoară'n vrejuri dragostea
Zenitul a pierit și ziua cade...

Ci sânul tău de piersică mușcată
și stepa care urlă'n liniștile tari —
hai să mușcăm din sâmburii amari,
hai, fata mea — stranie fată!

Greeri părul vor cânta'n răsfăț
și ochii se vor căuta'n oglinzi —
va arde zarea: unde te cuprinzi,
în vâlvătăile cerescului desmăț?

Și'n primăvara asta cu ierburile noui
aprinși de-acesta vise, de zare și de ram —
voiu fi aproape'n tine și-am
să te cuprind în stepă și'ncet să te desfoiu...

Alexandru Lungu

Revistele Basarabiei

„VIAȚA BASARABIEI"

Cea mai veche și mai bună revistă actuală a provinciei dela Nistru — este „Viața Basarabiei", — A apărut în toamna anului 1932. După cum se știe, toamna este anotimpul când, — în contrast cu stingerea vegetației naturii, — înfloresc frumoasele inițiative de ordin spiritual. Tinerii basarabeni dibuitori pe căile literare ale anului amintit și-au găsit în apariția ei ecoul arzătoarelor lor năzuinți. Astfel „Viața Basarabiei" era sortită să tragă adâncă brazdă în înțelenitul ogor cultural-literar al provinciei respective. După zece ani de activitate constatăm cu satisfacție că revista aceasta a jucat rolul unei serioase pepiniere din care se vor recruta mâine urmașii demni ai lui Mateevici. Programul cu care pornea la drum, acum un deceniu, era nobila ambiție de a provoca și stimula încercările scriitoricești, în diverse domenii, ale unui tineret cu puternică pecete românească în sufletul lui. Intr'adevăr școlile secundare, facultatea de teologie, care dăinuia în capitala Basarabiei din 1926, luau avânt printr'o jovială manifestare culturală. Un organ, bine intenționat care să favorizeze mugurii creației acestui tineret, setos de expansiune sufletească, lipsea. Directorul revistei ce formează obiectul rândurilor de față, trăise clipe de mare elan spiritual, împreună cu alți colegi basarabeni, pe la universitățile fostului imperiu împilator, vibrând pentru provincia natală, prin nordurile cețoasei Rusii, unde ei alcătuiau insule de conștiință național-românească. Incercase în sbuciumata lor tinerețe să exteriorizeze în scris un gând, o frază, un vers moldovenesc și trăise fiorii bucuriei când isbutise să vadă pagina înflorită cu sentimentele aprinsei nostalgii după viața și locurile natale. Cu un asemenea climat sufletesc este ușor de înțeles că unul dintre aceștea era indicat să dea tonul unei noui deschideri de epocă: a scrisului periodic basarabeni, abordând probleme de interes biei" a fost întâmpinată cu entuziasm, nu numai de tineretul care avea, însfârșit, posibilitatea de a se apropia de o tribună, promovatoare în egală măsură a specificului și a generalului în acelaș timp, — dar și de ceilalți cărturari mai vârstnici ai provinciei. Dacă am însera în ordinea succedării colaborările din cei zece ani de apariție, am constata că acest periodic este o frumoasă galerie de nume consacrate în toate domeniile. Vom aminti din memorie contribuția luminoasă a unui Gala Galaction, Victor Eftimiu, D. Iov, Ludovic Dauș, Ion Buzdugan, George Gregorian, I. Valerian, I. Gr. Perieţeanu, B. Iordan, N. Dunăreanu, Apostol Culea, Artur Gorovei, Petre și V. V. Haneș, Onisifor Ghibu și alții care au cunoscut sau au trăit în provincia aceasta, nume încadrate cu ale tinerilor basarabeni, abodând probleme de interes local sau general, preciși în năzuințele lor și care formează floarea spiritualității provinciei de peste Prut, a cărei primă generație postbelică a fost viguros altoită cu principiile românismului. Propunându-și realizarea unui program vast, revista a îmbuchetat într'o societate pe tinerii scriitori. S'au ținut ședințe pentru lărgirea sferei de activitate s'au organizat lunar, bilunar, și mai apoi chiar săptămânal, cenacluri literare, pentru cunoașterea reciprocă a creațiilor tinerelor talente, multe fiind editate sub egida Societății inițiată și realizată de „Viața Basarabiei", câteva șezători literare, susținute de acești tineri scriitori basarabeni, au relevat publicului producții care-l îndrituiau — după entuziasmul stârnit socotind — să apere așteptarea unor opere de frumoasă ținută — zorii fericiți ai potențialului sufletesc prin care Basarabia urma să fie recunoscută ca posesoarea unor nebănuite comori spirituale.

Umilitorul refugiu a căzut ca o sabie impecabilă peste rodnicia în avânt a celor două decenii de viață românească, a înnegurat un an și a pulverizat toate înfiripările de multiplă activitate basarabeană. Revista s'a refugiat la București unde și-a continuat programul cu un elan deosebit, întrucât prin smulgerea samavolnică a provinciei, probleme noui se impuneau dela sine și „Viața Basarabiei" era obligată moralmente să țină treazâ o atmosferă de cunoaștere cât mai largă a idealurilor ei zădărnicite.

Dar ochii păgânului dela răsărit suspectau tot ce apărea privitor la provinciile acaparate. La un moment dat, revistei i s'a pus în vedere să-și schimbe chiar titlul. A trebuit să se facă — locului în drept — îndelungi și serioase intervenții — în cele din urmă încununate de succes, — revista reușind să-și continue calea. Paginile ei, în trecut rezervate literaturii, mai precis, promovării literaturii povinciei și problemelor de cultură, au fost deschise unui nou gen de scris, — scrisul cu lacrimi provocat de refugiu.

Se înfățișa publicului din interiorul țării vechi bogățiile spirituale și de alt ordin, — căzute în mâinile unor ocupanți lipsiți de orice respect. Prin serviciul său special, „Viața Basarabiei" și-a îmbogățit cronica cu amănunte privitoare la felul de trai ce era obligată să-l ducă provincia, echivalând c'o sinucidere lentă, dar sigură.

Cenaclurile Societății scriitorilor basarabeni refugiați erau dominate de marea tristețe că toate propunerile pentru salvarea spirituală a provinciei se dovedeau inoperante, când orice legătură cu ea era tăiată. Cunoscând modul cum Basarabia a fost ajutată de Vechiul Regat, sub dominația țarismului, directorul revistei a isbutit să trimită stocuri întregi, din fiecare număr nou apărut, peste Prut. Astfel, revista care reprezenta povincia în refugiu a menținut legătura cu sufletul ars de dorul libertății al basarabeanului. Dar, asupra modului cum și-a îndeplinit misiunea „Viața Basarabiei" și sbuciumului pe care l-a trăit în perioada anului de jale, se va opri într'o bună zi un cronicar special, încustând fidel aportul serioasei publicații basarabene. Incepând cu Ianuarie 1941 revista are ca redactori doi tineri îndăgostiți de vis. Efervescența lor sufletească tinde să creeze din „Viața Basarabiei" revista prin care provincia dela Nistru va ocupa un capitol frumos într'o eventuală istorie a literaturii. Indată ce posibilitățile de imprimare i-o vor permite, „Viața Basarabiei" revine în capitala provinciei pentru a-și continua dublul rol: de promovatoare a scrisului țâșnit din talentul localnicilor și a continua tradiția celor zece ani de acumulare, — în pagini luminoase și limpezi ca un izvor basarabean — a bogăției sufletești, — „comoară în adâncuri înfundată".

*

Pentru cei 7-8 ani de trudă ai „Bugeacului", revista bolgrădeană, care și-a continuat apariția și în refugiu — trimitem un gând de îmbărbătare d-lui Dragomir Petrescu, așteptând să-i vedem publicația regenerată și gata de a-și uni luminile de ieri cu noile năzuințe ale sufletului adunat în stepă. „Bugeacul" e singura revistă care poate juca un mare rol, desmorțind viața din sudul Basarabiei, și stimulând talentele ce vor trage brazdă de desțelenire definitivă.

Pentrucă rostul tuturor publicațiilor basarabene, existente, ca și al celor ce vor veni, stă în această permanentă răscolire a duhului, până se va descoperi vâna marei inspirații, care trebue să creeze Basarabiei falanga literaților visați și ritmul unei febrile activități beletristice.

Octav Sargețiu

ÎNSEMNĂRI LITERARE

Romanul românesc, ca toată literatura ei artă românească dealtfel, a suferit, cum era și natural, de pe urma indiferenței și gustului minor al publicului nostru, care au lipsit scriitorul și artistul român de confortul material și timpul necesar creației.

Deaceia, s'a scris în fugă și aproape cu resemnare. Intre două numere de gazetă, într'o epuizare și o lipsă materială care s'a resimțit serios asupra scriitorimii noastre. Unii, cei fără o pasiune mai fanatică, s'au ratat, înghițiți de viața de victorii mai reale și pierduți în mulțimea tuturor felurilor de afaceriști. Ceilalți, care au mai scris, și-au elaborat opera într'o mare *lipsă de energie artistică*, — energie pe care o dă răsplata materială dată operei de artă, precum și putința de a o realiza.

Pentru aceasta este lăudabil efortul sincer pe care-l face câte un scriitor, ici și colo, răzleț, încercând măcar, dacă nu reușind, să scrie fără nicio concesie pentru gustul stupid și cu totul minor al publicului românesc.

Unul dintre acești autori este și d. *Sabin Velican*, care a încercat să scrie o frescă a acelui „*Pământ viu*" care este Basarabia noastră.

Ca și celelalte scrieri ale d-lui *Velican*, acest prim volum al său denotă un talent real, dar încă nu complet realizat. „Pământ Viu" nu poate constitui decât *însemnările* care ar fi putut sta la baza materialului. Alcătuit fără experiență, haotic, lipsit de coheziune și de o plastică interioară unitară, acest volum este, totuși, o încercare frumoasă, făcută într'o grabă care nu se explică decât prin tinerețea autorului, care ar fi reușit mult mai bine dacă ar fi stat luni și ani de zile fără să scrie nimic, ci, trăind între eroii săi, să și-i asimileze, ca să-i fi putut trăi apoi. Incercare promițătoare, desigur, dar care nu poate constitui, prin ea însăși, decât o neizbutire. Deaceia, autorului i se nimerește un titlu, foarte potrivit pentru tinerețea sa, și anume acela al *posibilităților*.

Cum în literatură și mai ales în proza noastră, mai toți autorii au scris în fugă și au rămas, chiar peste 50 de ani, tot în faza posibilităților, îl lăsăm pe d. *Sabin Velican* într'o tovărășie frumoasă, alături de multe glorii care nu s'au realizat încă pe deplin.

Deaceia, îl așteptăm la poton cu multă curiozitate, dându-i drept lozincă acel etern adevăr: că *ceiace e făcut fără concursul timpului, nu'e respectat de el*.

Trecând la d. *Mircea Străinu*, și anume la romanul său „*Drama Casei Timoteiu*", în care, se pare, a pus apogeul tinereții sale, vom mărturisi că ne aflăm în fața unui talent format, căruia nu-i mai trebue decât experiența care vine cu vremea și prin exercițiu. Dar, ceiace interesează este că d-sa a scris în romanul „*Drama Casei Timoteiu*", dacă nu un roman total realizat, cel puțin câteva zeci de pagini de antologie a creației literare românești. Lipsește acestui volum, ca să fie roman, experiența aceia vastă și viziunea nu făcută, ci trăită a operii. Notăm din nou, însă, că acest volum este excepțional nu atât prin el însuși, cât prin extraordinarele posibilități pe care ne fac să le vedem în autor cele aproape *200 de pagini pline de profunzimile dostoewskiene ale spiritului*. Suntem depărere că subiectul este prea puțin nimerit și mult prea vast, ceiace l-ar fi putut doborî pe d. *Mircea Străinu*, dacă d-sa n'ar fi adus atâta sumedenie de existenți umane în volum. Interesul pentru acțiune, care predomină romanul, nu cadrează cu talentul de mai mari posibilități al autorului. Perseverența în romane cu subiectul acestuia îi pot fi fatale d-lui *Străinu*. Așteptăm dela d-sa romanul de psihologie a omului adevărat, în întregimea realităților mari ale spiritului și ale omului. Asupra posibilităților d-lui Străinu vom mai reveni, pe larg.

Ion Nicola

CONȘTIINȚA MOLDOVENEASCĂ LA ROMÂNII TRANSNISTRIENI

III

In acelaș sat Gruscaia de dincolo de Bug, aproape de Elisavetgrad, am văzut păstrată tradiția românească la nunți, la boteze, la înmormântări, în aranjarea locuinții, în covoare și țesături decorative.

Odaia de către stradă, cea mai spațioasă dintre toate, masa e în frunte, aproape de lavița de lângă perete, acoperită cu măsărițe țesute din bumbac sau lână colorată în diferite culori, cu alesături. Patul mare cu perini până în grindă, care nu e folosit de nimic, ci numai ca obiect decorativ pentru perini și covoare, cu foarte frumoase alesături, unele credeai că-s aduse de pe Mureș ori de pe Târnave: aceleași motive geometrice.

De-a lungul pereților lavița închise sau simple, în cele închise păstrându-se rufăria, afară de pereții cari fac unghiul drept dela intrare în care e cuptorul (cuitiorul) — singurul lucru neusitat în construcții asemănătoare, și deasemenea proporții în Ardeal, — dar cunoscut în Moldova. E de proporții așa de mari fiindcă încălzitul, iarna se face cu pae, lipsind lemnul în regiunea aceea.

Intre camera de frunte, dinspre stradă, și una mai mică, — în care locuește zilnic familia și care dă cu ferestrele spre ogradă,—e tinda unde se gătește mâncarea și se ia prânzul peste vară.

Este exact împărțirea cunoscută în cele mai multe regiuni românești, la o casă de gospodari mai înstăriți.

Obiceiurile dela nunți, înmormântări și boteze sunt identice cu acelea în general cunoscute la români. Asupra lor și-a făcut multe însemnări profesorul Munteanu-Murgoci; nu știu dacă le-a publicat undeva, sau dacă se mai păstrează între hârtiile sale.

Toți locuitorii satului *aveau conștiința puternică în ființa lor națională deosebită* de a rușilor sau ucrainenilor. „Noi aici ne-am pomenit, toți moldoveni", ziceau ei.

Când, după vreo trei luni, am plecat în Basarabia femeia la care am fost în gazdă, una Salomia, a început să plângă, însoțindu-ne până la gară, și spunând că dacă se va întoarce bărbatul ei din războiu, se vor muta și ei în Basarabia.

*

Iată câteva realități românești din anul 1917, pe care le-am povestit adeseori și altora, și pe cari le-au cunoscut mulți români ardeleni refugiați atunci în partea locului. In vecini era un sat și mai mare cu jumătate populația moldovenească.

E vorba, deci de nuclee românești de peste Bug, aproape de Nipru și nu de elemente pierdute, desnaționalizate, și *în cari trăește o puternică conștiință moldovenească și întreaga tradiție culturală românească*.

Cum s'au păstrat acești români moldoveni integri ca și când azi i-ai fi colonizat de dincoace de Prut, numai Dumnezeu știe. Poate vor descoperi și vor edifica viitoarele cercetări.

Faptul ce trebue să ne preocupe azi e că ei există și că trebuesc mântuiți pentru românism, folosindu-ne de împrejurările favorabile unice ce ni se dau acum.

I. Agârbiceanu

Sport

Foot-ball-ul la Chișinău

Pe cale particulară ne vin vești dela Chișinău. Acolo, în orașul unde furia bolșevică a înțeles să dărâme totul și unde munca românească acum trebuie să reclădească totul, încep să se ivească zori frumoase și pentru mișcarea sportivă. Dar fiindcă stăpânirea bolșevică a distrus tot ceeace era necesar pentruca mișcarea sportivă să fie reluată, este necesar ca ea să fie sprijinită efectiv. O inițiativă lăudabilă a fost luată de Mitan, fundașul Sportului Studențesc, care, aflându-se acolo, a încercat să ia contact cu oamenii care-au condus mișcarea sportivă înainte de cedare.

Fundașul universitar n'a putut găsi nimic din ceeace i-ar fi îngăduit să înceapă o oarecare activitate. Căci bolșevicii au distrus totul. Absolut totul, fără să distrugă însă și sufletul. Acesta l-a găsit întreg fundașul universitar... Și pentru un început cât de modest, ca în orice acțiune omenească e nevoie, înainte de toate, de suflet.

CU SPORTIVII DE ALTĂ DATĂ

Era firesc deci ca Mitan, spre a afla lucruri noui și ca să se așeze direct în situația de a vedea ce se poate face, să caute a lua contact cu foștii conducători de cluburi dinainte de cedare. Deaceia primul lucru pe care l-a făcut simpaticul Mitan a fost să găsească pe acești foști conducători. Și a găsit pe fostul președinte al clubului „F. C. Nistru", d. Sostaru, care, cu inima strânsă de durere a trebuit să asiste la dărâmarea a tot ceeace a însemnat muncă și suflet, puse în slujba sportului basarabean.

PE MÂINELE CUI ÎNCĂPUSE SPORTUL LA CHIȘINĂU

D. Sostacu a făcut lui Mitan declarații destul de interesante asupra felului cum au înțeles bolșevicii să trateze chestiunea sportului în genere. Incă din primele zile ale ticăloasei ocupații, sovieticii au căutat să distrugă tot ceeace era românesc până și în sport. Dar pentru aceasta avea nevoie de un trădător, un om fără conștiință. Acest trădător, n'a fost căutat prea mult. Fiindcă însuși portarul grupării F. C. Nistru, un anume Draganov, trădându-și clubul și pe camarazii lui, având să-și răsbune anumite ranchiune vechi, s'a pus cu totul la dispoziția sovieticilor. *Și aceștia, bucuroși l'au primit. Era doar omul care le trebuia.*

Ca reprezentant al sovieticilor, acest Draganov s'a prezentat d-lui Sostacu, președintele grupării, cerându-i să-i predea întregul echipament, licențele jucătorilor, precum și tot materialul sportiv al clubului F. C. Nistru.

In acelaș timp, ca să fie și mai mult pe placul celor roșii, începe o campanie de denigrare a conducerii sportului românesc, aducându-i grave injurii.

E dela sine înțeles că față de asemenea procedee, d. Sostacu, ca să nu fie deportat, a trebuit să tacă.

DRAGANOV & Co.!

Fără îndoială însă că alături de Draganov mai era nevoie și de alte „elemente" care trebuiau să „colaboreze" pentru a instaura și în sport „fericirea" paardisului roșu. Și n'au fost căutați nici ei prea mult. Căci foștii jucători ai echipei bucureștene Macaby erau prezent acolo și se numeau: *Glück, Havas, Krauze* și *Hoffman*.

Nici că se putea alege un mănunchiu de oameni mai potriviți, spre a distruge tot ceeace era românesc în sportul creiat la Chișinău. Oamenii aceștia fără patrie, cu Dumnezeul urii în sânge, au fost numai oportuni pentru tot ceeace a însemnat distrugere. Ca să pună elementul românesc în completă umbră, acești pistruiați au mers până acolo încât, prin forță, au știut înlătura tot ce era românesc din sport. Totuș anul greu al năvălirii a trecut și armatele române și germane au alungat pe cotropitori. Dar urmele lăsate de ei sunt adânci și trebuiesc nivelate.

LIPSA DE MATERIAL SPORTIV

In jurul jucătorului universitar s'a găsit o mână de entuziaști și, pe terenul local, care nu prea a avut mult de îndurat de pe urma bombardametelor, au început antrenamentele. *Dar în tot Chișinăul, doar universitarul are echipament complet, încolo nimeni.* Un asemenea costum e o raritate. Căci hoardele roșii, în fuga lor rușinoasă au ridicat și luat cu ei, absolut tot materialul sportiv de care are nevoie un club, și pe care clubul F. C. Nistru, prin munca conducătorilor lui, reușise să adune acest material sportiv. Aceasta e singura piedică serioasă ce stă ni calea ridicării mișcării sportive la Chișinău. Căci posibilități de alt ordin de cât cel material, sunt destule aici. Numai că doar uc atât nu se poate face nimic. Trebuesc luate măsuri care să îngăduie, deocamdată, schițarea unui început de activitate.

CE TREBUEȘTE FĂCUT

O deplină înțelegere a nevoilor imediate pe care le reclamă reclădirea provinciei dintre Prut și Nistru este profund necesară.

Avem datoria morală de a ajuta mișcarea sportivă românească, distrusă de cei ce au fost până eri doar o amintire urâtă. Deci ne asociem în totul apelului lansat de curând de confratele „Universul-Sport" sub titlul: *„Salvați sportul românesc din Chișinău"*.

„Toți cei ce sunt pentru sportul nostru favorit: footballul, trebue să dea o mână de ajutor pentru repunerea în linie a acestui sport la Chișinău.

Nevoile sunt mari la sportivii d'n Chișinău. Nu există astăzi la Chișinău nici un fel de echipament, cu toate că elemente dornice să activeze sunt destule.

Vechii conducători sunt dominați de flacăra sfântă a sportului și vor să rela activitatea.

Federația de football, cluburile mari și sportivii de inimă și cu posibilități sunt în măsură să contribue la refacerea footbalului din Chișinău.

Nu se poate ca adevărații sportivi din întreaga țară să rămână impasibili la apelul lansat de sportivii basarabeni.

Oficialitatea credem că va da tonul pentru ajutorarea celor care vor să refacă sportul în Capitala Basarabiei, acest centru care a lansat o serie de jucători cunoscuți ca frații Vâlcov, Cearughin, Beraru, etc.

Sportivii din Chișinău, încrezători în spiritul patriotic și camaraderesc al sportivilor din întreaga țară, așteaptă să reînceapă activitatea pe teren.

Toți sunt optimiști și cred că după ce iarna va trece, să se poată porni la primăvară, la lucru cu nădejde. Acest sport este îndreptățit să spera în zile mai bune, ca suferințele din timpul regimului bolșevic să fie uitate, printr'o muncă regeneratoare și plină de speranțe"

Ne asociem și noi acestui apel al confratelui de specialitate și credem cu tărie că se va face totul pentruca în primăvară să se poată relua și la Chișinău, ca și în toate centrele provinciilor desrobite, activitatea sportivă cu mai multă intensitate decât aceia din trecutul nu prea depărtat.

Suntem încredințați că totul și pe cât de curând, va intra în normal. Și nu uităm să aducem mulțumirile noastre jucătorului universitar Mitan, care a pus o problemă justă. Il rugăm însă ca alături de inițiativa pe care a luat-o, să ne considere și pe noi și oridecâteori va avea nevoie, suntem gata să-l ajutăm.

d. c. bal.

Intr'un cuvânt...

● *O VESTE tristă: colonelul Davilla, unul din promotorii mișcării sportive la noi, de care se leagă aproape toată istoria sportului nostru, a murit, eroic, la Odesa. Trecerea lui dintre cei vii, atât de neașteptată, lasă în urmă regrete unanime.*

● ECHIPA națională de rugby nu va mai face deplasarea în Italia, fiindcă nu a îngăduit O.S.R.-ul. In schimb echipa P. T. T.-ului va juca în Germania, Italia și Spania, iar Politehnica numai în Italia. Dar aceasta nu acum, ci la iarnă.

● *PAVLOVICI, internaționalul și portarul echipei Ripensia, a semnat pentru C.F.R. (Turnu-Severin). Deci Pavlovici nu mai e la Ripensia.*

● IN URMA terminării jocurilor de rugby din „Cupa Reintregirii", gruparea Stadiul Român a câștigat definitiv cupa.

● AM SCRIS la timp despre jocul propus dintre aviatorii germani din Viena și aRpid. Se pare că întâlnirea se va produce. In acest caz Rapid va fi întărit cu jucători dela Unirea-Tricolor.

Probleme basarabene

THALIA PRINTRE RUINE

Sufletul basarabean are nevoie de destindere. Surghiunul celor 383 de zile lipsite de zâmbet, inficrate de coșmarul suspiciunilor a alungat de pe fruntea moldovenimei transprutene orice urmă de înseninare.

Am văzut acolo oameni, pe care tumultoasa suferință interioară le potopea orice privire în ochii oamenilor, ale căror mâini mai păstrau încă tremurul convulsiv al groazei, ale căror degete căutau reazemul solid al înțelegerii și compasiunii.

Anul de îngenunchiere li-a strivit orice bucurie de viață a acestor basarabeni, persecutați de istorie, le-a împietrit simțirile și în momentele când încercau să-și ridice flamurile gândului la tot ceeace le-a furat istoria, interveneau agenții Kominternului, care le turnau pe gât otrava disoluției comuniste.

Să ne gândim, că basarabenii n'au avut primăvară în anul ce-a trecut, țărănimea în majoritate sângera pe fierul ruginit al plugului, iar intelectualii se dedaseră la lucruri manuale, pentru a putea scăpa de furia ispitelor sovietice.

Un an întreg de zile acolo, în Basarabia smulsă fără milă, soarele a fost într'o continuă eclipsă, nici fagii pădurilor nu mai străluceau în bătaia lunii pentru delectarea parnirilor sufletești, nici bogăția molcomă și liniștitoare a peisajului basarabean nu mai aducea potolirea frământărilor vieții.

Pretutindeni se consuma o viața strivită, macerată și greiale, care nu mai putea acorda posibilități de iluminare a sbuciumului intern pentru viață.

De aceea viata basarabeană, astăzi după desrobire, trebue înviorată. Apropierea noastră de inima provinciei, care ne-a produs atâtea dureri și care a îndurat suferinți aproape supraomenești, trebue să conțină o mare doză de blajinitate, de înțelegere, fără ieșiri nervoase și fără o atmosferă de apăsătoare influență morală.

Pentru a însenina cernita frunte basarabeană, e timpul mai ales a cum a se organiza spectacole prin orașele Barasabiei, cum ar fi chiar Chișinăul, care are în prezent o sală foarte bună pentru un asemenea scop, unde printre scânteierele de vervă și de artă, se vor desfășura în fața unui public flămând, nestematele fierbinți ale graiului românesc.

Avem în Capitală o pleiadă de artiști, care ar fi în stare să execute un asemenea comandament.

Ce-a însemnat Teatrul Național în viața provinciei, poate arăta numai faptul, că în ultima vreme acest teatru își câștigase un număr de spectatori, pe care l-ar invidia cel mai reputat teatru din Capitală. Veneau până și țăranii din codrii Basarabiei, la reprezentația lui „Răzvan și Vidra" pe scena Naționalului din Chișinău.

Ruinele Chișinăului, până la adevărata lor reconstrucție, trebuesc înlocuite cu introducerea poftei de viață și de zări mai bucuroase în sufletul răstignit de un regim anarhic și inuman al provinciei dela Nistru.

Din asemenea înviorare vor porni și energiile muncii și creațiunile cele mai mari.

Dacă suntem preocupați poate prea mult de grijile zilei, să ne gândim, că acolo în Basarabia gloriei românești, e nevoe de zâmbet și de soare.

C. Calomfir

PUTERNIC VISCOL IN DANEMARCA

CAMPINHAGA, 31 (Rador).— Corespondentul agenției „Stefani" anunță:

Un viscol puternic s'a abătut de 48 ore asupra regiunilor din nordul Danemarcei.

Un tren de pasageri, plecat Miercuri seara dela o mică gară spre Ajoerring, nu a sosit la destinație.

S'au trimis echipe pentru despotmolirea trenului.

VIAȚA BASARABIEI

O statistică a învățământului din Basarabia

Zilele acestea, d. prof. Iosif Gabrea, secretar general al Ministerului Culturii Naționale, a cerut directoratului Invățământului din Basarabia să se comunice departamentului respectiv situația învățământului de toate gradele din această provincie.

D. prof. Titus Hotnog, directorul directoratului, a înaintat d-lui secretar general Gabrea o succintă dare de seamă în acest sens, arătând situația învățământului local, numărul școalelor înființate și al celor cari funcționează în prezent.

CONFERINȚE PENTRU MEMBRII CORPULUI DIDACTIC DIN BASARABIA

Pentru asigurarea bunului mers al școalelor din Basarabia, directoratul Culturii Naționale a trimis o circulară directorilor de școli în sensul să alcătuiască programe de conferințe cu membrii corpului didactic pentru a lua contact cu dascălii dela toate școalele primare din provincia noastră, în cadrul acestor conferințe urmând a se discuta și problemele ce interesază școala basarabeană în general.

Conferințele vor fi asistate de către inspectorul general primar, inpectorul regional și de către inspectorul școlar al circumscripției respective.

Adunarea profesorilor secundari din Chișinău

Duminică, 2 Noembrie, a. c. orele 11 dim., are loc la sediul liceului „Alecu Russo", consfătuirea tuturor profesorilor secundari din Chișinău, pentru a delibera asupra următoarei ordine de zi:

Comemorarea ostașilor eroi căzuți în războiul desrobirii;

Trimiterea telegramelor omagiale M. S. Regelui d-lui Mareșal Ion Antonescu, d-lui Ministru al Culturii Naționale și d-lui Guvernator al Basarabiei.

Organizarea din punct de vedere economic a corpului profesoral și diferite alte chestiuni.

ODESSA

Date economice. Contribuția Românilor la desvoltarea economică a Transnistriei și Odesei

Pământul din Transnistria a fost desțelenit și rodat astfel agriculturii de Românii care, începând din secolul al 15-lea, s'au întins spre Est în masse din ce în ce mai compacte. Ei au venit aci ca păstori și agricultori, întemeind primele așezări omenești stabilite și organizate.

Această regiune avea o foarte slabă populație statornică; ea era cutreerată din când în când de Tătari, de Cazaci, etc., care pe atunci nu posedau încă o viață organizată și statornică.

Odesa a luat ființă mai târziu după organizarea economiei românești în Transnistria, și s'a desvoltat rapid nu numai că era port ci și pentru că avea în spate o regiune bogată și solid organizată. Sub raport economic, Odesa a venit numai să încoroneze viața economică ce se întemeiază în Transnistria, unde poseda mai multe centre importante.

Bogățiile Transnistriei

Transnistria nu posedă bogății miniere importante, în schimb posedă foarte mari bogății agricole. Pământul din Transnistria, așa numitul cernoziom, este cel mai roditor din Europa.

Aci se produc în cantități mari și de calitate superioară: grâu, secară, orz, ovăz, floarea soarelui (aci este adevărata ei patrie), plante textile, etc.,

In apropiere de Odesa se află ape foarte bogate în pește, cum sunt: estuarul Nistrului, estuarul Bugului și numeroase bălți de mari întinderi.

Odesa economică

Este cel mai însemnat centru economic al Ucrainei. Așezat la Marea Neagră și la distanțe potrivite de regiunile cele mai bogate din Ucraina, prin acest oraș se scurg peste mare cele mai multe produse ale Ucrainei.

Ca oraș industrial posedă: industrie metalurgică — fabrici de mașini agricole, de locomotive și vagoane, de care de asalt și care blindate, de muniții și avioane, etc.,; șantiere uriașe pentru construirea vaselor de comerț și a vaselor de război; fabrici textile și fabrici de produse alimentare, cu deosebire instalații pentru prepararea și conservarea peștelui, a cărnii, a legumelor, a fructelor, etc.,.

Ca oraș comercial: cel mai important port din Marea Neagră. Prin Odesa se expediază spre Occident și Orient circa 90% din produsele Ucrainei. Odesa a avut cea mai mare cotă de comerț de cerealele cu Hamburgul. Deasemenea, aprovizionarea Ucrainei cu mărfuri de import s'a făcut totdeauna prin Odesa.

Regimul perimetrelor de ameliorare a terenurilor degradate din Basarabia

— Importante măsuri ale d-lui general C. Gh. Voiculescu —

D. General C. Gh. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, a dat o importantă circulară în legătură cu perimetrii de ameliorare a terenurilor degradate din cuprinsul Basarabiei.

Prin această ordonanță se pune în vedere că toate terenurile indicate de către Marele Stat Major al Armatei ca necesare apărării naționale, sunt declarate ca perimetre pentru păduri de protecție.

Pentru creiarea de păduri comunale, primăriile și obștiile proprietare de islazuri, sunt obligate de a pune la dispoziția organelor silvice, porțiuni din aceste islazuri, astfel ca suprafețele pădurilor creiate să fie între 200—400 ha. Grupate pe câte 2 sau 4 comuni, aceste păduri rămânând mai departe proprietatea primăriilor sau obștiilor respective,

Terenurile necesare creierii de păduri pentru mărirea procentului de păduri în Basarabia, vor fi repartizate de către direcția Românizării în suprafață de 50.000 Ha. Pădurile de pe aceste terenuri sunt proprietatea Statului.

Pentru creiarea de zone de protecție dealungul șoselelor și căilor ferate, proprietarii terenurilor sunt obligați să pună la dispoziția subdirecției silvice din Basarabia o suprafață între 10-15 m. lățime dealungul căilor ferate și șoselelor pentru executarea lucrărilor de protecție și camuflaj.

Creiara pepinierelor necesare producției (puețiilor) se va face pe loturi între 5-10 Ha. în centrele indicate de către subdirecția silvică pe trenéurile evreești și cele ale germanilor repatriați. Aceste terenuri vor rămâne proprietatea Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

In legătură cu exproprierea pădurilor particulare, Guvernământul Basarabiei a aprobat ca toți proprietarii de păduri particulare să depună amenajamentele (planurile) pădurilor proprietatea lor la Ocoalele regionale Silvice de la reședința plășilor sau la subdirecția Regimului Silvic din Chișinău.

Pentru pădurile cari n'au amenajamente, se aprobă, în mod excepțional, pentru anul 1941-1942, exploatarea posibilităților anuale pe baza autorizațiilor provizorii. Aceste autorizațiuni se eliberează de către Subdirecția Regimului Silvic prin Ocoalele Silvice de la reședința plășilor. Pentru viitor însă, proprietarii sunt obligași a depune cereri pentru întregul amenajament.

MOLDOVEANCA VARVARA BUJENIȚĂ, care salvează cu prețul vieții o mie de muncitori din Chișinău

(Urmare din pagina I-a)

vici și Glatco, ultimul și în serviciul N. K. V. D.-ului, în biuroul cu uși capitonate, puneau la cale distrugerea acestei mărețe instituții.

— O dinamită, e mai ușor și mai sigur, — zise Glatco, căutând să aplice prescripțiunile venite dela Moscova.

— Nu se poate o simplă dinamitare, e prea puțin tovarășe. Să nu uiți, că peste cinci sute de lucrători au refuzat să continue lucrul, de acum încă cinci luni de zile. A fost o mare greșală, că li s'a permis — își dădu cu părerea jidanul.

— Ce mai tot vorbești degeaba, nu astfel erau directivele pornite dela tovarășul Avramov?

— Eu am altă ideie, — continuă Kopeinovici. S'adunăm mâine, aici în clădire, pe toți vechii muncitori, cu forța, mă angajez eu să-i aduc, instalăm în subsoluri câteva mine puternice cronometrate chiar din seara aceasta și fabrica întreagă împreună cu muncitorii va sbura în aer. Să vezi ce-o să-i placă lui Vichente Ștefanovici isprava aceasta!

— Bine, atunci trebue să-i spunem lui Filca Kudrâi, să vină pe înoptate să instaleze minele.

Perverșii comisari erau siguri, că nu-i aude nimeni. Dar cineva de sub fereastră asculta.

Era o fată cu obrazul palid, mâncat de o tuberculoză căpătată din mila și grija „tovarășilor" sprijinitori ai muncitorimii, cu sufletul despicat în două de ura contra unor barbari veritabili și cu stelele ochilor întunecate de grindina nemai sfârșită a lacrimilor. Lucrătoarea moldoveancă s'a îngrozit, a înebunit când a auzit șoapta conducătorilor fabricii de tutun. Ar fi vrut să strige, dar glonțul ucigător i se părea prea gratuit și n'ar fi fost în stare să împiedice nenorocirea. S'a retras încet de sub geam, unde se aciuiase numai din frica prea mare de bombardament, i se părea că în fiecare clipă poate să vină aviația românească, cum a venit în ziua de Sf. Petru și să cutremure pământul, iar în subsolul unde îi era slujba nu mai putea sta. I se părea, că se înăbușă, iar boala ei galopantă îi tăia respirația.

Ar fi vrut să plece să se sfătuiască pe ascunselea cu Maria Fedotovna Buimicica, soția șefului de ateliere, care se arătase bună cu ea, dar bărbatu-său era prea strâns legat de noii asupritori ai Basarabiei, ca să poată interveni. Ar fi vrut să prevină pe cineva, ca să sfătuiască mulțimea să nu se apropie de clădire, n'avea pe cine, toți se temeau de teroarea roșie.

A urmărit, spionând, cum Filca Kudrâi, un sdrahon de moscal cu mustăți, a instalat minele, a văzut seara când cei doi comisari au părăsit repede fabrica îndreptându-se spre oraș și a simțit în piept o împunsătură de suliță cu spasme.

„Nu mai intra, că te așteaptă o mare primejdie"

A doua zi, din ordinul comisarilor, muncitorii se apropiau pe povârnișul străzii dinspre oraș, grupuri-grupuri, spre fabrică. Tunurile românești se auzeau din direcția Cojușnei tot mai aproape și mai amenințătoare. Panica începea să prindă rădăcini în oraș, jidanii își încărcau bagajele în căruță și luau drumul Tighinei, ca să treacă Nistrul pe podul dela Ciuburciu. Speriau plozii balabustelor pe străzi în gura mare, pe chipul jidoaicelor tinere era întipărită o disperare soră cu neputința și cu moartea, cai mici de tracțiune ușoară trăgeau furgoane încărcate cu lăzi, în care se ascundea aurul jidovesc, în oraș nu mai lucra nicio brutărie, soldații se mișcau repede pe străzi încercând să mențíe ordinea, iar comisarii urmăreau din balcoane exodul populației jidovești, pregătindu-se personal de fugă. Circula svonul, că armata română intră la noapte în Chișinău. Șoseaua spre Orhei era barată de căruțe jidovești, ce se îndreptau spre podul dela Criuleni pe unde urmau să inunde orașul moldovenesc transnistrian Dubăsari. Toate casele aveau geamurile deschise, ușile trântite într'o parte, multe baricadate de mobile și scaune, iar în fața magazinelor se scoteau rafturile cu marfă, pregătite pentru incendiere.

Nu se incendiase încă nici o casă. Intr'un astfel de haos se apropiau muncitorii fabricei de tutun de clădire. Mii de gânduri le fluerau prin creer.

Dar când să pășească pragul frumosului antreu, Varvara Bujeniță s'a postat de-acurmezișul ușei, cu ochii mari și pătrunzători, pe care și-i arunca în toate părțile, îndemnând cu o șoaptă șuerată, care nu îngăduia împotrivire:

— Nu mai intra, că te așteaptă o mare primejdie!"

Groaza care domnea în oraș, precum și înfățișarea fetei acesteia mai mult decât convingătoare, au oprit pe loc muncitorimea. Toți care mai soseau, se alăturau la alte îndemnuri, mulțimii de afară.

Minele mai aveau câteva minute până la exploadare. Kopeinovici îndemna sub amenințarea revolverului pe muncitori să intre înăuntru. Răzbunarea lui voia s'o ducă la bun sfârșit. Dar fie că personal nu voia să intre, fie că lumea simțind cum se întorc lucrurile nu mai vroia să-l asculte, revolverul i-a rămas neputincios.

Si'n clipa când se frământa, nemaigăsind mijloace de presiune, prima mină aruncă o parte din acoperiș în flăcări, împreună cu Varvara Bujeniță.

E BINE, CĂ BACUL I-APROAPE

A fost prima clădire incendiată din Chișinău. După ea au pornit toate incendiile, pregătite din timp cu bidoane de benzină la îndemână și cu pereții stropiți pe dinăuntru încă din ajun. A doua mină explodă la un scurt interval, iar a treia n'a mai vrut să explodeze.

Muncitorii au sărit imediat să salveze clădirea de vijelia flăcărilor. Cu pompele de incendiu, pe care sovieticii obișnuiau să le aibă întotdeauna pe aproape, au adus apă din Băcul ce se afla la doi pași și au reușit să potolească incendiul. Jumătate de clădire a scăpat neatinsă. Dar nu numai jumătate de clădire ci o mie de suflete, a căror soartă după intrarea în clădire ar fi fost pecetluită.

Chișinăul nu mai era decât un nor neîntrerupt de fum gros și înecăcios. Ardeau toate clădirile jidovești, pe care proprietarii le părăsiseră de frica armatelor germano-române ce se apropiau.

Straturile de flori din curtea fabricii de tutun se acoperiseră cu un lințoliu gros de cenușă, salcâmii eleganți își crispau zâmbetul crengilor pârlite. Două ore a ținut operația de potolire a focului, cu mii de primejdii de a fi striviți de bârne, de bucăți de ciment și de bulgări aprinși, care suerau prin aer.

Kopeinovici fugise cu mașina. Iar când s'a terminat iadul acesta de furioasă răzbunare, obrazul palid al Varvarei Bujeniță scânteia pe deasupra măreței ruine, ca un obraz de sfântă mucenică din calendarul ortodox. O mie de suflete au pomenit-o cu o covârșitoare recunoștință.

Pioasa aducere aminte

Am auzit, că după intrarea trupelor române în Chișinău, în ziua de 16 Iulie 1941, toți iubitorii ei prieteni i-au făcut un parastas de pomenire. E fiică de moldovean din ținutul Orheiului, din comuna Molovata și recita foarte atractiv poeziile patriotice.

An ucis-o barbarii răsăriteni, măcinându-i sănătatea și spulberându-i trupul sleit de suferinți.

Pomenirea se va prelungi în toate generațiile, ca o pildă de unic altruism, de creștinească jertfire de sine și ca un document al culmilor psihologiei basarabene.

Clădirea fabricii chișinăuene poate fi refăcută, cei o mie de muncitori trăesc, Varvara Bujeniță trăește peste ei, peste viețile lor scăpate de moarte.

Sergiu Matei Nica

CRONICA ISMAILULUI

INAUGURAREA LINIEI FERATE ISMAIL-ARCIZ

Ziua de Joi 23 Octombrie a însemnat începutul unei noui ere în străvechea istorie a cetății Ismailului și a împrejurimilor sale.

S'a făcut inaugurarea solemnă a căii ferate ce va lega orașul Ismail cu gara Arciz. In acest fel, s'a revolvat o veche problemă de soluționarea căreia depindea prosperitatea economică a sudului basarabean. De acum înainte bogățiile ogorului basarabean se vor putea scurge și spre această rută spre porturile Dunării de unde găzduite în corăbii vor purta prin lume solia înfăptuirilor Basarabiei Românești.

Insemnătatea Ismailului ca port dunărean capătă o nouă amploare, iar comorile vii ascunse prin bălțile și păpurișurile Dunării o altă prețuire, putând fi îndrumate și pe uscat spre centrele de consum din Basarabia de mijloc și de nord.

Noui orizonturi se deschid înaintea Ismailului și locuitorilor săi. Aspectul incolor și anost al traiului de fiece zi a acestui oraș rămas până acum patriarhal în izolarea sa, va căpăta o altă înfățișare, un alt ritm.

Fluerul locomotivei și glasul de metal al roților de tren vor avea poate darul să trezească în sufletele ismailenilor doruri pentru o mai activă viață culturală și spirituală.

Sărbătorirea acestei biruinți a muncii românești a coincis cu sărbătorirea biruinței armelor românești.

Solemnitatea a avut loc în port, în prezența unei numeroase asistențe.

Au fost de față autoritățile și elevii școlilor din localitate.

La sosirea primului tren domnul prefect a tăiat panglica tradițională.

A urmat serviciul divin oficiat de preoții Victor Berov, Petre Erhan, Satalie Busuioc și diacon Simeon Babus.

In calde cuvinte preotul Victor Berov a chemat binecuvântarea cerească asupra acestei însemnate căi de comunicație. A vorbit apoi reprezentantul armatei care a dat un concurs neprețuit pentru realizarea traseului, care parcurge o distanță de peste 60 km., având să învingă nenumărate piedici semănate de natură. Numeroase văi, dealuri, râuri și bălți au trebuit să fie învinse prin lucrări de poduri și terasamente speciale.

Seria cuvântărilor a fost încheiată prin cuvântul d-lui prefect al județului, colonel Atanasiu Sergiu. In cuvinte însuflețite domnia sa a accentuat importanța operei, săvârșite în cadrul general de reconstrucție a Basarabiei, întreprinsă de guvernul Mareșalului Antonescu.

Solemnitatea a luat sfârșit la orele 1 jum. a. m.

*

Pentru 4 Noembrie a. c. a fost convocată secția administrativă bisericească a Episcopiei Cetății-Albe Ismailului. Se vor face propuneri pentru complectarea posturilor vacante de preoți și se vor rezolva chestiunile curente.

REFACEREA COMUNEI ZGURITA - SOROCA

Comuna Zgurita a fost aproape complect distrusă de incendiile provocate pe urma războiului.

D. notar și primar al comunei Nicolae Olteanu, a luat chiar dela început o serie de măsuri pentru refacerea caselor incendiate.

Casele părăsite de evrei au fost date provizoriu la locuitorii săraci, cu obligațiunea ca să le repare și să le țină în bună stare.

Prin grija ce o are față de populația locală, d-sa a pus în funcțiune 3 mori: una sistematică, una cu piatră și una cu piatră și valțuri. De asemeni a pus în funcțiune și o fabrică de ulei. Este în curs de deschidere o prăvălie de manufactură și coloniale și o prăvălie de băcănie, conduse de români.

Activitatea rodnică a primarului i-a atras toată stima și aprecierea sătenilor

SARBATORIREA CADERII ODESEI LA ZGURIȚA

La această sărbătorire au luat parte toate autoritățile din comuna Zgurița în frunte cu d. notar-primar al comunei, Nicolae Olteanu.

D-sa a ținut populației o înflăcărată cuvântare, vorbind despre însemnătatea actului istoric, pecetluit prin victoria armatelor române și aliate.

In continuare, d-sa a adus omagii M. S. Regelui Mihai I, Mareșalului Antonescu și Fuehrerului Adolf Hitler.

In numele armatei române a vorbit d. Nicolae Popa, șeful postului de jandarmi, elogiind eroismul ostașilor de pe front.

După aceasta, corul satului a intonat Imnul Regal și apoi, întreaga asistență a pornit spre case, fiecare sătean având inima plină de bucurie că au fost scăpați din ghiarele păgânilor bolșevici.

Repartizarea profesorilor dela Facultatea de Teologie din Chișinău

In Monitorul Oficial de eri a apărut următoarea deciziune referitoare la repartizarea personalului didactic dela Facultatea de teologie din Chișinău.

LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN BUCUREȘTI

Pr. prof. Gr. Pișculescu la catedra vacantă de exageza Vechiului Testament. D. prof. I. Savin, la catedra de apologetică și dogmatică, pe care o va dubla. Arhim. prof. Iuliu Scriban la catedra de teologie practică (pastorală, catehetică, liturghică și omiletică), pe care o va tripla. D. prof. T. Bulat la catedra de istoria bisericii universale, pe care o va dubla. Arhim. asistent Nica A. ca asistent la catedra de teologie practică și pr. asistent Haralamb Cojocaru ca asistent la catedra de drept bisericesc.

LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN CERNĂUȚI

D. prof. Valeriu Iordăchescu la catedra de teologie, pe care o va dubla. D. prof. Popescu-Prahova la catedra vacantă de drept bisericesc D. prof. C. Tomescu la catedra vacantă de istoria bisericii românești. Pr. prof. Cicerone Iordăchescu la catedra de istoria bisericii universale și patrologie, pe care o va dubla și pr. asistent A. Ciurea ca asistent la catedra de istoria bisericii românești.

POMENIREA EROILOR DESROBITORI CĂZUŢI VITEJEŞTE IN MEMORABILELE LUPTE DIN TRANSNISTRIA

Ceremonia dela cimitirul de pe şoseaua Tiraspol - Odessa

A fost o încleştare uriaşă, la marginea de Răsărit a sufletului daco-roman, pe pământul unde înfloresc din nou, bucuriile, cinstea şi adevărul.

Hotarele false, hotarele unei lumi despotice s'au sfărâmat neputând rezista elanului şi tinereţii, care fierbeau în sângele flăcăilor desrobitori.

N'au dat înapoi. S'au luat la trântă cu destinul. Trebuiau să învingă. Trebuiau să arate lumii capacitatea războinică a Neamului.

Moartea, pământul şi apele, întinderea vastă de sub cerul Transnistriei le-au fost prieteni şi hodină sufletească.

Jertfele dăruite veşniciei, nu rămân zadarnice, ele sunt fundamentul pe care vom clădi mâine, într'o nestăvilită exaltare, bătrâni şi tineri, Ţara cea nouă. Ţara nădejdilor şi a viitorului.

La cimitirul eroilor de pe şoseaua Tiraspol-Odessa

La marginea şoselei, pe care răsună cadenţa biruitoare a oştilor s'a orânduit, după datină, un cimitir al eroilor români şi germani căzuţi vitejeşte în memorabilele lupte şi îngropaţi în pământul pe care l'au desrobit.

Aici, s'a săvârşit o înălţătoare pomenire. Smeriţi popas de închinare s'a făcut la cimitirul eroilor de pe şoseaua Tiraspol-Odesa.

Regele desrobirii şi Mareşalul erou au trimis la mormintele vitejilor coroane de stejar şi flori ale gliei româneşti reîntregite; înalţi dregători, slujitorii credinţei, oastea biruitoare şi moldovenii satelor descătuşate au îngenunchiat şi s'au rugat pentru cei ce-au desrobit neamul şi l-au înălţat pe culmi de glorie.

După zile înourate, soarele biruinţei trimetea raze de binecuvântare cerească peste creştineasca proslăvire a eroismului.

Incă dela orele 10 sosesc unităţile de onoare germane şi române, se formează un vast careu străjuit de două mari inscripţii: PATRIA ESTE RECUNOSCĂTOARE! ... VOSTRU ŞI ROMANE, SÂNGELE JERTFEI ZIDEŞTE. Un sobor de preoţi în odăjdii de mare preoţie aşteaptă începerea slujbei religioase. Pe câmpul presărat de morminte se înfrăţesc în bătaia vântului de toamnă flamurile româneşti, germane şi italiene. In pâlcuri vin moldovenii din satele Ploaca, Târnauca, Mălăeşti, Sucleia, Slobozia, purtând în mâini buchetele de flori de câmp şi coroane împletite din busuioc şi văsdoage şi prinos din roada pământului adus pentru cinstirea celor morţi.

Smulşi din lanţurile robiei, păstrătorii graiului, au fiecare pe placarde scrisul lor curat. Citeşti: „PE VECI UNIŢI CU ROMÂNIA. NE PLECĂM ÎN FAŢA MORMINTELOR VOASTRE". „PRIN SÂNGELE VOSTRU AM SCĂPAT DE BARBARI". „TRĂIASCĂ MÂNTUITORUL TRANSNISTRIEI MAREŞALUL ANTONESCU".

Şiruri de copilaşi se resfiră curioase printre mormintele eroilor şi depun lângă cruci florile pământului.

In aşteptare sunt de faţă ofiţerii unităţilor române şi trupe din ... Domnii: General Arbore şi Craiveanu, Colonel Spirea, Colonel Pompiliu Georgescu, Col. Broşteanu, Col. Velcescu, apoi reprezentanţii unităţilor germane Domnii: Maior Mahne, Dr. Ihnen, din partea Guvernământului Civil domnii: Insp. General Ciurea, Directorii: F. Muntean, Nu-Râmnic, Verenca, Râmniceanu şi alţii. Sunt prezente doamnele şi domnişoarele dela Crucea Roşie.

La ora 11 soseşte Domnul Guvernator însoţit de d. General Pălângeanu.

RECUNOŞTINŢA NEAMULUI

In accentele grave ale rugăciunii se desfăşoară solemnitatea depunerii coroanelor de stejar trimise la mormintele eroilor români şi germani de către Majestatea Sa Regele, Majestatea Regina Mamă Elena, Mareşalul Ion Antonescu, Dl. Vice Preşedinte al Consiliului şi Guvernul Ţării.

Incepe slujba religioasă, oficiată de un sobor de preoţi, răspunsurile fiind date de corul sătesc din com. Zartaica şi de corul Catedralei din Tighina.

Părintele Protopop al oraşului Tiraspol aduce cuvântul bisericii şi arată marea semnificaţie a războiului care se duce pentru învăţătura lui Hristos: „Vitejia celor căzuţi va fi pomenită din neam în neam, iar jertfa lor clădeşte o lume nouă şi destinul popoarelor creştine".

Salutul armatei române

D. gen. Pălângeanu *a rostit între altele: „Obrazul Ţării a fost spălat de ruşine. Basarabia, Bucovina şi acest pământ străbun au fost desrobite. Cei ce vroiau să sfarme o civilizaţie şi să înf ce credinţa lui Hristos, au fost surobiţi. Tătarca, Dalnic, Vasarjani, Manheim şi alte locuri sfinţite cu sânge, vor rămâne înscrise în cartea eroismului românesc. Jertfa neînvinsei armate germane a înfrăţit cele două popoare care luptă să răpună hidra comunistă.*

Ne aşteaptă sărbătoarea reîntregirii sub zodia luminii şi a sacrificiului. Pe meleagurile transnistriene răsare un nou soare. Suferinţa moldovenilor a încetat. Ei trebue astăzi să se încline cu smerenie în faţa jertfei desrobitorilor ca şi întreaga lume civilizată.

„In numele d-lui Mareşal Antonescu şi al d-lui şef al Marelui Cartier General şi întregei armate, aduc prinosul de recunoştinţă eroilor căzuţi pe pământul Transnistriei şi dincolo de Bug, a căror amintire rămâne nemuritoare în istoria destinului neamului nostru".

D. maior Mahne *vorbeşte din partea Statului Major de legătură a Armatei germane pentru Transnistria. „Luptăm umăr la umăr cu cavalerescul şi bravul popor a. Românilor. Au fost lupte crâncene cari au cerut jertfe mari de amândouă părţile. Jertfa de sânge leagă pentru totdeauna cele două noţiuni aliate şi prietene. In războiul împotriva bolşevismului, în glorioase lupte s'a înfrăţit sângele românesc şi german. Nu vom uita niciodată bravura soldatului român care a pus temelia unei neclintite prietenii între cele două popoare".*

D. col. Pompiliu Georgescu, *Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul" şi prefectul judeţului, a rostit: „Voi eroi, aţi fost aleşi ca cei mai dragi, să taţi cu temelia Neamului înnoit. Dormiţi în pace, alături de camarazii voştri de arme ai Marelui Reich German, căci ţara preţueşte faptele şi jertfa voastră eroică. In numele populaţiei vă asigur că vom păstra şi îngriji aceste morminte ca cele mai scumpe odoare. Ele vor fi date mai ales în îngrijirea tineretului care trebue crescut în respectul morţilor şi al sacrificiului pentru Patrie".*

Discursul d-lui Guvernator

D. Profesor G. Alexianu, Guvernatorul Civil al Comandamentului militar al Transnistriei a rostit:

Cu fruntea plecată'n ţărână, cu ochii înrouraţi de lacrimi, cu sufletul cutremurat de durere şi înălţat de mândrie, ţara întreagă, dela un capăt la altul al pământului şi graiului românesc, se pleacă azi deasupra mormintelor voastre, eroi ai desrobirii ţarinei şi sufletului românesc, eroi ai înălţării neamului românesc, eroi ai sufletului nou de viaţă ce se instaurează azi pe pământul românesc.

Când, în vară, trâmbiţa războiului a răsunat din nou pe întinsul ogoarelor româneşti, pentru desrobirea fraţilor şi înălţarea drapelului neamului, voi aţi prins cu voie bună arma'n mâini şi într'o încleştare supremă, aţi redat patriei hotarele sale fireşti şi aţi deschis zările viitorului. Dar mulţi dintre voi au plătit jertfa vieţii lor. S'a cutremurat pământul de mărirea jertfei voastre şi pretutindeni morminte proaspete s'au deschis.

De la viaţă la moarte, voi v'aţi înălţat deasupra chemării firii şi aţi clădit din jertfa voastră coloanele nepieritoare ale templului în care neamul îşi clădeşte viaţa nouă.

Cei care am rămas să ducem mai departe porunca grea şi moştenirea ce voi ne-aţi lăsat, suntem azi aici, lângă voi şi pretutindeni unde trup şi suflet românesc s'au prăvălit în pământ pentru a prinde din slova poruncii voastre învăţătura vieţii noastre.

Voi sunteţi icoana nepieritoare a unui neam în devenire, a unui neam credincios lui Dumnezeu, ce-şi întinde aripile sale în credinţa în Dumnezeu şi'n puterea chemării lui pe acest pământ. Sângele care a vărsat la Vazarjani, la Dalnic, la Tatarca, la Freudental şi pretutindeni este sângele jertfei şi al înălţării neamului nostru. Intotdeauna, noi am cucerit în lume victoriile prin sânge, prin jertfă şi suferinţă. Ele au înobilat şi pecetluit definitiv toate faptele şi gesturile noastre în istorie.

Sângele vărsat pe câmpiile de bătălie ale onoarei României este sângele vărsat pentru apărarea şi înălţarea Patriei, pentru desrobirea hotarelor, pentru întregirea Românilor de pretutindeni.

Eroi care dormiţi somnul veşniciei: Patria vă este recunoscătoare. Lumea întreagă românească stă azi de strajă la mormintele voastre; Ţara întreagă va sta cu arma'n mână ca să apere porunca ce ne-aţi lăsat-o când aţi trecut dela viaţă la moarte. Sufletele tuturor Românilor se înfioară azi şi se călesc în focul credinţei şi al onoarei, spre a fi gata să împlinească marea poruncă ce zace nebiruită în inima acelora care o grăiesc şi simt româneşte.

Eroi ai armatei şi poporului german, eroi care dormiţi somnul de veci, înfrăţiţi în sânge şi moarte cu credincioşii noştri soldaţi, eroi neîntrecuţi care luptaţi pentru o cauză dreaptă şi sfântă şi care deschideţi lumei şi vieţii orizonturi nebănuite de viitor, eroi care ne-aţi ajutat să întregim hotarele Patriei noastre şi să putem vorbi de aici, după câmpurile de bătălie cu mândrie şi dela înălţimea jertfei noastre, pentruca cuvântul nostru să fie auzit de Românii de pretutindeni, Ţara vă aduce azi, salutul ei de adâncă şi recunoscătoare închinăciune. Jertfa voastră va rămâne nepieritoare în istoria neamului nostru. Am învăţat în această luptă grea să vă cunoaştem, să vă iubim, să credem în cuvântul vostru leal. Sângele vostru topit cu sângele jertfei fiilor noştri va clădi măreţul monument al celei mai trainice legături sufleteşti care va deschide drum de viitor în istorie.

La mormintele noastre vor sta de veghe sufletele noastre şi oridecâteori vom pomeni pe eroi, voi veţi fi alături de eroii noştri.

Candele de veghe vor lumina mormintele de eroi pe întinsul plaiurilor româneşti; luminile lor se vor profila pe bolta cerului nemărginit şi din scânteerea lor plăpândă se vor aprinde stelele spre a vă lumina calea nemuririi, eroi ai românismului.

Şi'n liniştea senină a nopţilor de vară ca şi'n glasul de vifor al nopţilor de ger, va fi alături de voi dragostea, respectul şi amintirea celor dragi vouă, celor de acasă, dragostea şi respectul neamului întreg. Şi vom fi cu toţii împreună, şi ne vom înălţa sufletele din jertfa voastră şi ne vom scruta conştiinţele, şi ne vom aduna împreună, şi vom fi mai buni, mai muncitori, mai iubitori unii de alţii, pentru a clădi unitatea nebiruită a sufletului românesc, pentru înălţarea căruia v'aţi dat viaţa.

Azi, la mormintele voastre, eroi ai armatei române şi germane, stă de faţă Patria cu Regele ei şi cu Mareşalul Vostru şi cu Guvernul Ţării.

Cununele de stejar ce le-am aşezat azi pe mormintele voastre din partea Regelui Ţării şi a Majestăţii Sale Reginei Mamă Elena, a Mareşalului Vostru Antonescu şi a Profesorului Mihai Antonescu, Preşedintele Consiliului de Miniştri, reprezintă florile pe care părinţii, fraţii, rudele şi prietenii voştri ca şi Ţara întreagă le aşterne azi pe mormintele tuturor eroilor neamului.

In aceste flori şi frunze aduse de departe din Ţară, primiţi salutul de azi şi de totdeauna al Patriei.

*

Muzica intonează un imn de slavă pentru eroi după care unităţile române şi germane defilează prin faţa mormintelor eroilor, în sunetele marşului „Deşteaptă-te Române", aducând salutul ostăşesc celor căzuţi pe câmpul de onoare.

CONTRIBUŢIA AGENŢIEI „RADOR" LA „IMPRUMUTUL REINTREGIRII"

Directorul agenţiei „Rador" a primit următoarea scrisoare din partea d-lui Vice-Preşedinte al Consiliului de Miniştri:

Stimate Domnule Director General,

Am primit scrisoarea prin care îmi aduceţi la cunoştinţă fapta patriotică săvârşită de Consiliul de Administraţie al Societăţii „Orient-Radio" (Rador) şi de personalul agenţiei, prin subscrierea sumei de 515.900 lei la Imprumutul Reintregirii.

Vă mulţumesc călduros şi vă rog să împărtăşiţi şi celorlalţi subscritori caldele mele mulţumiri pentru această mărturie de solidaritate românească cu nevoile de refacere ale Ţării.

Primiţi, vă rog, expresiunea unei alese consideraţiuni.

Vice-Preşedintele Consiliului de Miniştri
MIHAI ANTONESCU

REDACŢIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieţii obşteşti din provincia dintre Prut şi Nistru, în cadrul nouei vieţi a Românici reîntregite, corespondenţii noştri sunt rugaţi cu insistenţă să ne trimită numai ştiri cu caracter local.

*

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenţi harnici la: Hotin, Soroca, Bălţi, Orhei, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineţi, Tg. Floreşti, Dubăsari, Basarabeasca, Hânceşti, Străşeni, Tg. Călăraşi, Ungheni şi Bolgrad.

Corespondenţele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacţie al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, Bucureşti III.

Cucerirea istmului Perecop

Porţile Crimeiei sunt larg deschise

BERLIN, 30. (Rador). — Următoarea comunicare de pe front descrie cucerirea istmului Perekop, cucerire ce a fost precedată de lupte care au durat trei zile:

Un istm lat de numai câţiva kilometri leagă peninsula Crimeii de continentul stepelor Tauridei. O poziţie de apărare prin excelenţă.

Canalul Tătarilor, lung de 8 kilometri, adânc de 15 metri şi lat de 50 metri, cu pereţi înalţi, străbate istmul dela Marea Neagră la Marea de Azov.

Sovietele s'au folosit de posibilităţile naturale de apărare. Un încinct inel de adăposturi betonate, fortificaţii terestre, tranşee blindate şi de obstacole de fier a fost construit în faţa poziţiilor lor de baterie. Mii de mine formează linii de baraj în adâncime. Baterii grele de coastă sunt bine camuflate şi construite în apropierea unor poziţii-fantomă dealungul malului; vase de război sunt ancorate în golful Perekop, sub apărarea insulelor avansate şi aruncă obuzele lor grele asupra poziţiilor înaintate ale trupelor germane.

In cursul unor observaţiuni făcute timp de mai multe zile, pe cale aeriană sau pe sol, comandamentul german a dobândit o ideie exactă cu privire la poziţiile inamice. O gigantică concentrare de artilerie de toate calibrele a fost realizată fără stingheriri din partea trupelor sovietice.

Atacul, care avea să dureze trei zile, începe.

Peste 200 tunuri prăvălesc un uragan de foc asupra poziţiilor sovietice. Soldaţii din unităţile de geniu croiesc drumul prin obstacolele de sârmă ghimpată. Aruncătorii de foc răzbesc până la adăposturile din care se mai trage încă. Sub săgeţile lor de foc, stepa este luminată până în zări de văpaia incendiului.

Soldatul sovietic se apără cu o dârjenie de necrezut. Un adevărat labirint de ganguri şi tranşee a fost construit în vechile şanţuri; el mai asigură protecţia ocupanţilor, cu tot numărul imens de granate lansat de germani.

In colaborare cu artileria de asalt, primele batalioane au străpuns al doilea inel al sistemului de fortificaţii. Se perindă fără încetare ciocnirile aeriene şi dueluri de artilerie.

Către seară, comandantul forţelor germane se găseşte pus în faţa unei grave hotărîri. El a făcut o spărtură adâncă în liniile inamicului, făcând ca tot focul artileriei să fie îndreptat asupra lui. Trei contra-atacuri inamice au fost respinse. Să reziste mai departe, dând noui ordine de atac, sau să ordone retragerea bravilor săi ostaşi? Un ordin de retragere ar zdruncina întreaga întreprindere. De aceea, se dă ordin ca atacul să reînceapă a doua zi dimineaţa.

A doua zi, vine cu contra atacuri năprasnice date de carele blindate sovietice, de avioanele de bombardament „Martin" şi avioane „Rata". Artileria germană îndreaptă cioca-nul său de foc asupra celui de al treilea brâu fortificat al Perekopului. Sub apărarea acestei pânze de foc, trupele de geniu şi de infanterie, tunurile de asediu şi artileria antiaeriană au făcut o largă spărtură în lucrările de fortificaţii compuse din bulumaci groşi, din câmpuri de mine de o mare adâncime şi din tranşee.

Din cauza apărării dârze a trupelor sovietice, atacul câştigă teren doar pas cu pas. Atacul avioanelor „Stuka" se deslănţue cu o forţă îngrozitoare asupra fortificaţiilor. Şi din nou avioanele de bombardament „Martin" şi carele blindate atacă. Carele blindate sovietice încearcă să răzbată în flancurile germane. Vânătorii de tancuri îşi ocupă poziţiile. Artileria porneşte un foc concentric. Atacul este respins.

A treia zi, zi hotărîtoare, văzduhul este un infern de urlete, de bubuit, de metal ce se rupe. Sub loviturile mortierelor şi obuzelor de cel mai mare calibru, stepa pare că se cutremură. Şi când grindina grenatelor mari se abate cu sgomot de tobe uriaşe asupra Perekopului, ai impresia că te afli în faţa unui vulcan în erupţie. Ultimii 400 metri până la Canalul Tătarilor sunt liberi în faţa infanteriei germane.

Atacul, de care depinde totul, începe. Sub focul neîntrerupt al tuturor armelor, trupele de geniu pătrund printr'o spărtură. Ostaşii se aruncă asupra fortificaţiei. Bombele avioanelor de atac în picaj şi martelarea artileriei au creiat cratere uriaşe, dintre care unul într'un adăpost îndesat de trupe. Nu sunt cuvinte care să poată descrie tabloul distrugerii.

Porţile Crimeii sunt larg deschise.

Mare mişcare în magistratura în Basarabia şi Bucovina

CIRCUMSCRIPŢIUNEA CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
TRIBUNALUL BĂLŢI

Preş. Tudor. I. Nicola, act. p.-preş. la acelaş trib. Jude. C. V. Roban, act. jude. la trib. Vaslui. Jude. C. G. Moraru, actual judecător la acelaş trib. Jude. Emanoil C. Groapă, act. jude. la acelaş trib. Jude. M. Topală, act. judecător la acelaş trib. Supleant R. Filimon, act. supleant la acelaş trib.

PARCHEUL

Proc.-şef. V. Z. Filipescu, act. p.-proc. la acelaş trib. Proc. Gh. I. Stănescu, act. proc. la acelaş tribunal.

JUDEC. DIN CIRC. BĂLŢI
JUDEC. BĂLŢI MIXTĂ

Jude. Feodot Ilie Văluţă, actual jude. cu gr. de preş. de trib. la acelaş judec.; Aj. de jude. N. Bolocan, act. aj. de jude. la judec. Răşcani, acelaş judeţ.

JUDEC. CORNEŞTI RURALĂ

Jude V. I. Popa act. jude. la trib. Bălţi. Aj. de jude. A. N. Creţoiu, act. aj. de jude. la aceeaşi judecătorie.

JUDECATORIA FĂLEŞTI MIXTĂ

Jude. I. S. Vicol act. jude. la aceeaş judec. Aj. de jude. V. D. Pleşan, act. ajutor de jude. la aceiaşi judecătorie.

JUDEC. GLODENI RURALĂ

Jude Gh. I. Crihan, act. jude la aceeaş judec. Aj. de jude. Gh. G. Toader, act. aj. de judec. la aceeaşi judecătorie.

JUDEC. RĂŞCANI RURALĂ

Jude. P. A. Murafa, act. jude. la judec. de muncă Bălţi. Aj. de jude. I. I. Chişcă, act. aj. de jude. la judec. Sângerei, acelaş judeţ.

TRIBUNALUL CHILIA

Pres. Al. Alexandrescu, act. preş. la trib. Arad. Jude. Gr. C. Oprică, act. jude. la judec. Mociu, jud. Turda-Cluj. Jude. V. Stamatiade, act. jude. cu gr. de preş. de trib. la judec. de muncă Brăila. Jude. Remus Tomşa, act. proc. la trib. Ialomiţa. Supl. T.-L.-V. Farcaş, act. aj. de jude. la judec. Ocna Sibiului, jud. Sibiu.

PARCHETUL

Procuror M. I. Căprescu, act. jude. la judec. Târgu-Cărbuneşti, jud. Gorj.

JUDEC. DIN CIRC. TRIB. CHILIA
JUDEC. CHILIA MIXTĂ

Ajutor de jude. V. D. Muşetescu, act. aj. de jude. la aceeaşi judec.

JUDEC. TARUTINO RURALĂ

Aj. de jude. V. V. Dănescu, act. aj. de jude. la aceeaşi judecătorie.

JUDEC. TARASTI RURALĂ

Aj. de jude. Gh. V. Negru, act. aj. de jude. la aceeaşi judecătorie.

TRIBUNALUL CETATEA-ALBĂ

Pres. M. Hlihor, act. magistrat asistent cu gr. de p.-preş. de trib. la Inalta Curte de Cas. şi Justiţie. Jude. V. Belicov, act. jude. cu gr. de preş. de trib. la acelaş trib. Jude N. Opaţchi, actual jude. la acelaş trib. Jude. Gh. P. Negulescu, act. jude. la acelaş trib. Jude. Al. T. Boguş, actual jude. la acelaş tribunal. Supleant G. A. Nicolai, actual ajutor la judec. Volintiri, judeţul Cetatea Albă.

PARCHETUL

Prof.-şef H. I. Maroşin, act. p.-proc. la acelaş trib. Proc. D. I. Nimereanu, act. proc. la acelaş tribunal.

JUDEC. DIN CIRC. TRIB. C.-ALBĂ
JUDEC. BAIRAMCEA RURARĂ

Jude. C. M. Vasile, act. jude. la judec. Arciz, judeţul Cetatea-Albă. Aj. de jude. Şt. I. Cudrinschi, act. aj. de judecător la aceeaşi judecătorie.

JUDEC. CETATEA ALBĂ MIXTĂ

Jude N. G. Chelcheş, actual jude. dela f. jud. Dej mixtă. Aj. de jude. Adrian Sârbu, act. ajutor de jude. la aceeaşi judecătorie.

JUDEC. TUZLA RURARĂ

Aj. de jude. I. V. Avram, act. aj. de jude. la judec. Cazaci, acelaş jud.

JUDEC. VOLINTIRI RURALĂ

Ajutor de jude. P. C. Ifteni, act. supleant la tribunalul Cetatea Albă.

TRIBUNALUL LĂPUŞNA
SECŢIUNEA I

Pr.-preş. E. Bănescu, act. p.-preş. la trib. Cetatea Albă. Jude. Ion Grău act. jude. la acelaş trib. Jude Serghie Gobjilă, actual jude. cu gr. de preş. de trib. la acela trib. Jude. Al. Vl. Bodescu, actual proc. la acelaş trib. Jude. Valerian N. Donos, act. jude. la acelaş trib. Jude. de instr. Al. G. Tomescu, act. jude. la judec. Târgu-Fierbinţi, judeţul Ilfov, serv. cărţilor func. Supleant A. V. Hartia, act. supleant la acelaş tribunal.

SECŢIUNEA II

Preş. A. Armeanu, act. preş. la trib. Hotin. Jude. Teofan G. Muscinschi, act. jude. la acelaş trib. Jude. Al. I. Lungu, act. jude. la trib. Sibiu. Jude. I. Lozinschi, act. jude. cu gradul de preş de trib. la acelaş trib. Jude. Boris Cazacu, act. jude. la trib. Sibiu. Jude de instr. D. Ţigănescu, actual jude. cu gradul de preş. de trib. la acelaş trib. Supleant A. Al. Donciiă, act. supleant la acelaş tribunal.

PARCHETUL

Pr. proc. Al. Gărcineanu, actual prim procuror cu gr. de pr. preş. de tribunal, la acelaş trib. Proc. P. R. Ştefănescu, actual proc. la trib. Bacău, Proc. Gh. E. Aslan, act. jude. la trib. Tulcea proc. Alfons Demetrescu, act. jude. la judec. Corneşti, judeţul Bălţi.

Circumscripţiunea Curţii de Apel

Tribunalul Cernăuţi

SECŢIUNEA I: prim-preşedinte: Dimitrie Galiş, actual primpreşedinte la acelaş tribunal; judecători: Octavian Tarnavschi, actual preşed. la acelaş trib.; Oreste Târnoveanu jude-preşed. la acelaş trib.; Dumitru Popescu, jude-preşed. la acelaş trib.; Teodor Petcov, dela acelaş trib.; Gavril Bărgăuanu, jud.-preşed. la acelaş trib.; jud. instr.: Constantin Cortuşan, de la acelaş trib.; supleant: Livius Silviu Hotincean, idem.

SECŢIUNEA II: preşed.: Traian Ionescu Barbeţeanu, actual preşed. la acelaş tribunal; judecători: Traian Avram şi Mihai Babor Bălăceanu, de la acelaş trib.; Cicerone Teodorescu, dela fostul trib. Cluj; Andrei N. Munteanu, dela jud. Cernăuţi mixtă; supleant: Radu At. Economu, dela acelaş trib.; jud. instr.: Vasile G. Prelipceanu, dela acelaş trib.

PARCHETUL: prim-procuror: Christea Paul Allaci, actual prim-procuror cu gradul de prim-preşedinte la acelaş trib.; procurori: Eugen Antimovici şi Liviu T. Gheorghian, dela acelaş trib.; Radu Stefanelli dela judec. Cernăuţi.

JUDECATORIILE DIN CIRCUMSCRIPŢIUNEA TRIBUNALULUI CERNAUŢI

JUDECATORIA CERNAUŢI MIXTĂ: judecători: Wilhelm Peter Grekulessy, jud. preşed. la aceeaşi judec.; Ştefan Baculinschi, idem; Ion Ienachevici, idem: Silvestru Strugariu; Ştefan Sârghi Teodor Procopovici, dela aceeaşi jud.; ajutor: Marin R. Popescu, dela judec. Sadagura, jud. Cernăuţi.

JUDECATORIA COZMENI MIXTĂ: judecători: Octavian Ostaficiuc, judec.-preşedinte la judec. Cernăuţi mixtă; Vasile I. Burneanu, dela aceeaşi judecătorie.

JUDECATORIA ZASTAVNA MIXTĂ: jud. Mircea T. Tabacu, dela judec. Cozmeni, acelaş judeţ; ajutor, Victor D. Frunză, dela judec. Negreni, jud. Olt.

JUDECATORIA DE MUNCA CERNAUŢI: judecători: Leon Matasar, judec.-preşed. la aceeaşi judec.; Severin Velehorschi, idem.

Tribunalul Câmpulung

Preşedinte: Rudolf Busch, actual preşedinte la acelaş trib.; judecători: Emanoil Pantazi, dela acelaş trib.; Dionisie Poclitar, jud.-preşedinte la acelaş trib.; Isidor Spânul, jud.-preşed. la trib. Cernăuţi; Grigore Dorneanu, dela judec. Cernăuţi; judec.-instr.: Sava Mărgineanu, dela trib. Maramureş; supleant: Vasile S. Botea dela acelaş trib.

PARCHETUL: procuror-şef: Arcadie N. Dima, dela trib. Cernăuţi; procuror: Ştefan N. Tăutu, dela acelaş trib.

JUDECATORIILE DIN CIRCUMSCRIPŢIUNEA TRIBUNALULUI CAMPULUNG

JUDECATORIA CAMPULUNG-MOLDOVENESC MIXTĂ: judecători: Zaharia Gr. Andronic, dela aceeaşi judec.; Gheorghe Condrat, de la judec. Seletin, jud. Rădăuţi; ajutori: Bogdan V. Agapie, supleant la trib. Orhei.

JUDECATORIA GURA HUMORULUI MIXTĂ: judecători: Vasile Grosariu, judec. preşedinte la aceeaşi judec.; Stoica I. Bică, dela judec. Ceica, jud. Beiuş-Bihor; ajutor: Liviu Sutaşu, dela judec. Teleneşti-Târg jud. Orhei.

JUDECATORIA STULPICANI RURALĂ: judecător: Franţ Iosif Kostrakiewicz, dela aceeaşi judecătorie; ajutor: Petre D. Coroamă, substitut la trib. Câmpulung.

JUDECATORIA VAMA MIXTĂ: judecători: Valerian Tofănel, dela judec. Vijniţa, jud. Storojineţ; Vasile T. Prodan, dela fosta judec. Ileanda, jud. Someş; ajutor, Vasile G. Boţliu, dela aceeaş judecătorie.

JUDECATORIA VATRA DORNEI MIXTĂ: judecători: Nicolae Busnean, dela aceeaşi judec.; Ion Mihăileanu, dela Cernăuţi; ajutor, Ion V. Stan, dela fosta judec. [illegible], jud. Trei-Scaune.

Tribunalul Dorohoi

Preşedinte: Ion V. Tarcinius, actual preşedinte la acelaş tribunal; judecători: Petre V. Corduban, Mihail C. Dănilă şi Ilie D. Cocea, dela acelaş trib.; Constantin Domanschi, dela judec. Boian, jud. Cernăuţi; judec. de instr.: Alexandru Românescu, dela acelaş trib.; supleant, Emil P. Surmei, idem.

PARCHETUL: Alexandru Scripcă, procuror la acelaş tribunal.

JUDECATORIILE DIN CIRCUMSCRIPŢIUNEA TRIB. DOROHOI

JUDECATORIA DARABANI MIXTĂ: judecători: Manole A. Saint-Georges, dela judec. Botoşani mixtă; ajutor, Filaret D. Săhleanu, supleant la trib. Hotin.

JUDECATORIA DOROHOI MIXTĂ: judecători: Alexandru C. Faur, judec. preşed. la aceeaşi judec.; Mihail Tanaschi, procuror la trib. Iaşi; ajutor, Nicolae St. Nicolopol, dela aceeaşi judecătorie.

JUDECATORIA SAVENI MIXTĂ: judecător: Ion G. Straus, dela aceeaş judec.; ajutor: Mihai D. Brânzei, idem.

JUDECATORIA VARFUL CAMPULUI RURALĂ: jud.: Adrian Elvadeanu, dela Botoşani; ajutor, Constantin D. Andoni, dela judec. Mihăileni, acelaş judeţ.

JUDECATORIA HERŢA MIXTĂ: judec.: Radu V. Vlasie, dela aceeaşi judecătorie; ajutor, Gheorghe I. Latu, substitut la trib. Dorohoi.

Tribunalul Hotin

Preşedinte: Teodor M. Stamati, actual prim preşedinte la acelaş tribunal; judecători: Ştefan C. Smolinschi, Dimitrie Griga şi Atanasie Ralea de la acelaş trib.; supleant, Veniamin Medveţchi, idem.

PARCHETUL: Procuror-şef, Petre Humescu, judec. la acelaş tribunal; procuror, Voicu N. Oanţă, dela trib. Bălţi.

JUDECATORIILE DIN CIRCUMSCRIPŢIA TRIB. HOTIN

JUDECATORIA BRICENI RURALĂ: Jud.: Anton Mihăiţă, dela judec. Bălţi urbană; ajutor, Alexi I. Antochi dela aceeaşi judec.

JUDECATORIA CHELMENEŢI RURALĂ: ajutor: Stancu I. Mincă, dela judec. Clişcăuţi, jud. Hotin.

JUDECATORIA HOTIN MIXTĂ: judec.: Ovidiu Miulescu, dela aceeaşi judec.; Constantin N. Pietraru, dela judec. Stâlpeni, jud. Muscel.

JUDECATORIA LIPCANI RURALĂ: jud.: Constantin Popovici, de la aceeaşi judec.; ajutor: Alexie Homutov, dela judec. Târgu-Edineţ, jud. Hotin.

JUDECATORIA SECURENI RURALĂ: ajutor: Ion Ioaniţescu, dela aceeaşi judecătorie.

JUDECATORIA SULIŢA MIXTĂ: judec.: Pavel S. Grimalschi, dela aceeaşi judec.; ajut.: Gheorghe P. Alexa, idem.

Tribunalul Rădăuţi

Preşedinte: Isidor Cârdei, preşedinte la acelaş trib.; judecători: Eugen Grecu, judec. preşed. la acelaş trib.; Valerian Gherman, dela acelaş trib.; Octavian B. Aţler, dela fostul tribun. Sălaj; Virgil Berijan, dela trib. Dorohoi; judecător de instrucţie: Ion Simionovici, dela acelaş trib., supleant: Nicolae A. Lucaci, dela acelaş tribunal.

PARCHETUL: procuror: Vasile F. Moloce, dela acelaş trib.; Petre P. Prunescu, dela trib. Tulcea.

JUDECATORIILE DIN CIRCUMSCRIPŢIUNEA TRIB. RADAUŢI

JUDECATORIA RADAUŢI MIXTĂ: judecător-şef: Nicolae Sulcină, jude preşed. la aceeaşi judec.; judecători: Teodor I. Motaş, dela aceeaşi judec.; judecători: Teodor I. Motaş, dela aceeaşi judec.; Severin Gribovschi, dela judec. Seletin, acelaş judeţ; ajutor: Vladimir Cudelcă substitut la trib.

JUDECATORIA SIRET MIXTĂ: judecător-şef: Ilie Ciobanu, jude preşed. la aceeaşi judec.; judecători: Octavian C. Mercheş, dela aceeaşi judec. Dimitrie Giosan, dela trib. Rădăuţi; ajutor, Nicolae P. Cilievici dela judec. Vicovul de Sus, acelaş judeţ.

JUDECATORIA VICOVUL DE SUS RURALĂ: judec.: Gheorghe G. Bădescu, dela aceeaşi judec.; ajutor: Nicolae T. Arhip, idem.

JUDECATORIA SELETIN RURALĂ: judec.: Dumitru C. Lică, de la aceeaşi judec.; ajutor: Silviu C. Pop Lemeni, dela fosta judec. Oraşea rurală.

JUDECATORIA PUTILA RURALĂ: judec.: Emanuel Greţchi, preşed. la aceeaşi judec.; ajutor Nicolae Petri, dela fosta judec. Vişeul de Sus, jud. Maramureş.

Viaţa popoarelor mici nu poate fi suprimată

(Urmare din pagina I-a)

— Noua Europă va trebui să se aşeze pe o bază spirituală unitară.

Dela pacea Westfalică la revoluţia franceză şi până azi, s'a încercat să se dea Europei o bază spirituală fără a se isbuti.

Nenumăratele revoluţii şi războaie au arătat carenţa unirei europene.

Europa viitoare va trebui să găsească un fundament spiritual care să poată uni naţiunile şi clasele, dând astfel Europei o nouă orientare politică şi socială.

Deasemeni, va trebui să înjghebeze un sistem economic prin care prăbuşindu-se nenumăratele bariere vamale, să se poată da Statului tehnic de mâine, toate posibilităţile tehnice ale civilizaţiei de azi.

In această Europă, Statele mari, Statele mici, vor pierde sensul ierarhic al întinderii lor teritoriale, dar nu prin ficţiuni şi prin iluziuni, ci printr'o realitate economică şi socială, care singură va putea să creieze o unitate morală.

Viaţa Statelor mici nu poate să fie stinsă, pentrucă natura nu creiază nici oameni nici popoare în serie, ci ceia ce zideşte natura este înţelept şi durabil.

Particularismele naţionale, indiferent de întinderea lor teritorială, vor întreţine corpul viu al noii Europe.

— Ce ne va aduce distrugerea bolşevismului?

— Distrugerea bolşevismului ne va aduce noui posibilităţi de reconstrucţie europeană; întărirea ideii de proprietate, a familiei şi a Statului naţional, arzând iluziile necoapte ale acelora care au crezut că formula comunistă poate să fie un ideal.

— Ce credeţi despre relaţiile româno-slovace?

— România şi Slovacia sunt unite în prezent prin drumul comun spre lumea nouă căreia îi legăm credinţele noastre. Ne leagă deasemenea trecutul nostru de lupte şi jertfe pentru libertate şi onoare.

Istoria scrisă de suferinţă este veşnică.

Românii şi Slovacii au suferit împreună dealungul veacurilor.

Am convingerea că prietenia poporului Slovac este o temelie sigură pentru unitatea spirituală în această regiune care se va integra în lumea nouă plină de credinţă şi de fapte.

Popoarele noastre vor putea să străbată drumul viitorului cu aceleaşi credinţe care ne-au luminat în trecut lupta.

*

Incheindu-şi declaraţiile d. preşedinte interimar al consiliului a adăogat:

— Urez poporului Slovac să-şi poarte cu mândrie destinul prin luptă şi onoare, aşa cum l-a purtat dealungul veacurilor, şi să contribue prin leala lui credinţă la zidirea noii Europe şi la întemeierea unei noui ordine în Sud-Est.

Fiindcă Sud-Estul va trebui şi el să se întemeieze organic pe biologia şi puterile de viaţă naţională, ci nu pe ficţiuni sau titluri desuete".

RĂSPUNSUL CONTELUI CIANO LA TELEGRAMA DE FELICITARE A GUVERNULUI ROMÂN

D. Prof. Mihai A. Antonescu, Preşedinte ad-interim al Consiliului de Miniştri, a primit următoarea telegramă din partea Excelenţei Sale Contele Ciano, Ministrul Afacerilor Străine al Italiei:

Excelenţei Sale
D-LUI MIHAI ANTONESCU
Vice Preşedintele Consiliului de Miniştri şi Ministrul Afacerilor Străine
Bucureşti

ROMA. — In momentul când lupta antibolşevică, începută acum 19 ani se apropie de sfârşitul său victorios, mi-a sosit salutul cald al Excelenţei Voastre, salut pe care îl reîntorc cordial Domniei Voastre şi Guvernului Român.

CIANO

In voinţa tenace a poporului italian, de a lucra şi a economisi, este garanţia viitorului.

MUSSOLINI

TAXELE MILITARE DATORATE DE EVREII AFLAŢI IN STRĂINĂTATE

Cei ce nu şi le achită pierd cetăţenia română

In Monitorul Oficial s'a publicat următorul decret-lege pentru modificarea unor dispoziţiuni din legea asupra taxelor militare datorate de evrei:

ART. UNIC. — Dispoziţiunile art. 5, 15 şi 19 din legea No. 54 din 1941, asupra taxelor militare datorate de evrei, se modifică cum urmează:

La art. 5 se adaugă următorul alineat:

„Evreii cetăţeni români, supuşi obligaţiunilor fiscale prevăzute de această lege care locuesc în străinătate mai mult de 6 luni în cursul unui an, socotit potrivit art. 6 din legea pentru statutul militar al evreilor, vor plăti înzecitul taxelor militare fixate de art. 4".

La art. 15 se adaugă ca alineat penultim următorul alineat:

„Evreii intrând în prevederile art. 5, alin. 2, vor fi urmăriţi pentru debitele neachitate în termen de 6 luni dela data exigibilităţii, potrivit codului de procedură fiscală".

La art. 19 se adaugă următorul alineat:

„Naţionalitatea română va putea fi retrasă evreului intrând în prevederile art. 5, alin. 2, care nu a achitat taxele militare datorite în termen de 6 luni dela data exigibilităţii lor. Naţionalitatea va fi retrasă potrivit dispoziţiunilor art. 58 din legea pentru dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, pe baza raportului comisiunii prevăzută de art. 18 din aceeaşi lege".

INFORMAŢIUNI

● *Anul acesta urmând să aibă loc, la Palatul Regal, tradiţionala masă camaraderească în cinstea Cavalerilor Ordinului Mihai Viteazul, toţi membrii români ai acestui ordin sunt rugaţi să comunice, până la data de 3 Noembrie a. c., adresele lor la Mareşalatul Curţii Regale.*

—

Aduce la cunoştinţa membrilor săi că în ziua de 8 Noembrie a. c., orele 11 a. m., sunt convocaţi la sediul din str. Regina Maria nr. 49, în adunare generală ordinară, când urmează a fi discutată ordinea de zi fixată de către Consiliul de Administraţie.

In cazul când la această dată nu se va prezenta numărul legal de membrii Filialei Pensionarilor Publici din Chişinău sunt convocaţi în şedinţă pentru a doua zi, adică 9 Noembrie, aceiaşi oră şi la acelaş sediu, când şedinţa se va ţine cu orice număr de membri prezenţi.

INTÂLNIRE CU MUSSOLINI

Un episod din epoca eroică a Fascismului

de **RAFFAELO RICCARDI**
Ministrul schimburilor şi valutelor

Zilele acestea a sosit printre noi d. Raffaello Riccardi, ministrul schimburilor şi valutelor italian. Vizita d-sale ne onorează cu atât mai mult cu cât Ducele a trimes ca sol al său pe unul din cei mai reprezentativi luptători ai Fascismului. Căci trebue să spunem, d. ministru Raffaello Riccardi, este unul din vulturii mişcării, una din personalităţile proeminente ale regimului, care a participat din prima zi la marea luptă pe care o dădea Ducele împotriva lumii vechi.

Căpetenie a unei echipe de acţiune, înaltul nostru oaspete, a asigurat biruinţa fascistă în faza cea mai delicată a Marşului. La Ancona, Ascoli Piceno, Recanati şi Marcerata, vitejia, îndrăsneala, priceperea şi tactul politic al „Squadristului" Raffaello Riccardi au impus ideile noui şi mântuitoare. Tot d-sale i se datorează înfrângerea social-comunismului, într'una din cele mai bântuite regiuni ale Italiei. Cu acest prilej, vechiul ostaş călit în luptele biruitoare dela Piave, a ştiut să-şi ducă arditii fascişti la izbândă, prin sângeroase şi grele lupte.

Acelaş spirit ostăşesc l-a dat putere să ducă la bună îndeplinire o altă încercare, şi aceasta specific fascistă, celebrul raid aviatic Roma-Tobruk, desfăşurat, după cum se ştie, în condiţiuni climaterice cu totul vrăjmaşe.

Se ştie că Ducele a definit pe osteanul fascist ca un luptător în arena politică şi în domeniul culturii. Deviza mussoliniană: „Carte şi puşcă" este astăzi un loc comun al tuturor fasciştilor. Aceste celebre şi lapidare cuvinte ale Ducelui au fost minunat ilustrate de prietenul şi colaboratorul său, Raffaello Riccardi. D-sa în afară de ampla activitate publicistică în domeniul specialităţii, în care străluceşte, a mai scris o carte: „Pagine Squadriste", care este unul din cele mai mişcătoare documente ale apoteozatelor vremuri eroice ale Fascismului.

Vom reproduce din această carte pasagiul pe care autorul l-a numit cu măreaţă simplitate fascistă: „Intâlnire cu Mussolini".

*

1920. Eram foarte puţini atât de uriţi şi de temuţi. Curajul exista din belşug dar armele erau puţine.

Am hotărît să le cerem lui Mussolini. Unul din noi urma să se ducă la Milano pentru ca să ni le procure. Alegerea a căzut asupra mea. Printr'o colectă făcută între noi, au fost adunate ceva mai mult de cât o sută de lire, pentru cheltuelile de drum. Am primit să plec cu bucurie. La douăzeci de ani, omul procedează mai mult din instinct de cât din judecată. Şi apoi, partea cea mai frumoasă a oricărei acţiuni este prerogativa vârstei. Trenul pleca în două după miezul nopţii. Am hotărît să petrec orele care urmau să se scurgă până la plecare, la cercul orăşenesc. Am pornit-o într'acolo şi pentru a omori vremea am scornit un joc nevinovat de biliard, am aşezat popicele pe pânza verde cu scopul de a le doborî printr'un număr dat de lovituri cu tacul în bile.

Un domn bătrân, jucător înrăit şi învingător prin tradiţie, privea la truda mea, mestecând un capăt de trabuc. Nu izbuteam în gândul propus şi acest lucru mă mânia. El a intervenit, i se părea jocul uşor şi mi-a propus o prinsoare, pe o cafea. A început prin a pierde. Astfel stând lucrurile, după un ceas de joc am câştigat mai mult de trei mii de cafele. Mi-a plătit, socotind câte cinzeci de bani fiecare cafea. Eram un domn şi nu-mi mai încăpeam în piele.

Am plecat la ora fixată, cu clasa a doua. Cele o sută de lire adunate printre camarazii mei, reprezentau pentru mine, după neaşteptata izbândă, ţigările. Am sosit în metropola lombardă şi am pornit-o la sediul lui „Popolo d'Italia". Mussolini m'a primit citind un jurnal, fără să-mi azvârle măcar o privire. Am salutat de trei ori, lovind în tocuri, făcând sgomotul cel mai mare cu putinţă. N'am avut nici de data aceasta succes. A întors cu un gest scurt şi nervos foaia din mijloc şi şi-a afundat ochii în ultima pagină. In cele din urmă m'a privit şi mirat de prezenţa unui străin, m'a întrebat pe un ton hotărît: „Cine eşti? Ce vrei?" I-am spus că sunt un fascist marchigian, venit aci ca să-mi procur arme. Privirea lui tăioasă s'a îmblânzit. Mi-a vorbit de „squadrismul" oamenilor din Marche, ca de un cap de pod. Mi-a cerut o seamă de ştiri şi a ascultat răspunsurile mele cu un interes vădit. A luat apoi o foaie de hârtie, a scris câteva cuvinte şi mi-a spus să mă duc la adresa pe care o scrisese pe plic. La uşe m'a îmbrăţişat, spunându-mi să duc îmbrăţişarea lui „squadriştilor" mei, tovarăşi pe care el, deşi se afla departe, îi urmărea cu o afectuoasă atenţie. A accentuat cuvintele cu loviturile de săgeată ale privirii sale, după care îmi întoarse repede spatele şi deschizând ziarul pe care îl ţinea în mâna stângă, îşi reluă lectura întreruptă. Am plecat fiind pradă unei ciudate senzaţii. Nu-l mai văzusem niciodată până atunci. Ochii lui m'au impresionat. Ii vedeam pretutindeni, în diferitele lor atitudini. Indiferenţi, cu priviri tăioase, vicători, bl[illegible], plini [illegible] omenere, dar mai cu seamă mobili, de o mobilitate tulburătoare. Am avut fericirea şi privilegiul de a-i vedea foarte adesea în vremea acestor şaptesprezece ani de regim, totuş, aceia de atunci nu izbutesc să-i izgonesc de pe retină.

M'am dus la adresa ce mi-a fost indicată, am arătat scrisoarea şi-am avut armele. Două mari geamantane, pline cu revolvere şi bombe de mână. Cântăreau greu afurisitele. Cum să le duc? M'am hotărît şi luând câte unul în fiecare mână, am coborît scările. Imi sdrobeau spetele. Dar eram nevoit să aduc la bun sfârşit misiunea. Oprindu-mă din când în când, pentru a mai răsufla, am ajuns în dreptul porţii palatului. Aci mă aştepta una din cele mai neplăcute surprize. Două gărzi regale dădeau târcoale prin preajmă. Cum să treci? Am aşezat greaua sarcină jos, mi-am încordat braţele pentru a căpăta putere, am tras tot aerul pe care îl puteau cuprinde plămânii mei şi am pornit, cu mare sprinteneală, strângând din dinţi şi ţinând spetele sus, pe drum încolo. Voiam să dau impresia că duceam o sarcină uşoară, cuprinzând valuri spumoase. Dar felul meu ţanţoş de a merge, trăda efortul; fapt este că, gărzile suspectându-mă, s'au luat după mine. Teama de a nu-mi împlini misiunea, răspunderea pe care o aveam din pricina neobişnuitei sarcini ce duceam şi, nu cea din urmă, teama de închisoare, mi-au dat o putere neaşteptată şi o iuţeală excepţională.

Am apucat-o pe prima stradă laterală, am început să fug şi am intrat în primul bar. Clipe care par o veşnicie. Mă aşteptam, ca dintr'un moment într'altul, să văd intrând urmăritorii mei. Soarta a fost însă de partea mea. Nu le putea da prin cap că m'am ascuns într'un local public. Am lăsat să se scurgă vreo jumătate de ceas. Am scos prudent capul pe uşă, n'am văzut pe nimeni. Incurajat am reluat geamantanele şi am ajuns în piaţa Domului. Un taxi şi la gară. Un tren, direct pentru Ancona, se afla pe peron şi urma să plece după un ceas. N'am cerut, voit, periculoasa complicitate a hamalilor. Greutatea prea mare putea să le dea de bănuit. M'am descurcat singur. Am lăsat un geamantan într'una din sălile de aşteptare şi am dus pe celălalt într'un vagon de clasa a treia, unde l-am aşezat sub bancă. La fel am făcut şi cu al doilea. Iar eu m'am instalat într'un vagon învecinat. Partea cea mai grea era împlinită: mă simţeam intr'al şaptelea cer. Eram mai uşor de cât aerul.

In timpul călătoriei, din când în când, m'am dus, arătând cea mai mare indiferenţă, să-mi văd bagajul. El era acoperit şi ocrotit de picioarele a patru nepăsători şi rumeni precupeţi de la ţară, care vorbeau între ei, într'un desăvârşit dialect romagnol.

La Senigallia, aventura mea a luat sfârşit. In chip fericit, se înţelege.

D. RAFFAELLO RICCARDI

Personalitatea d-lui Ministru Raffaello Riccardi

D. Raffaello Riccardi s'a născut la Moscova în 1899. Copil încă, a emigrat din Rusia în Belgia şi de aci la Paris, de unde apoi a venit în Italia stabilindu-se la Senigallia, locul de obârşie al tatălui său.

Inrolat ca voluntar, a luat parte la marele războiu ca ofiţer în regimentul 17 cavalerie, distingându-se prin vitejia sa în bătălia hotărîtoare dela Piave. Cu acest prilej a făcut parte din coloana volantă care a înaintat până la Tarvisio. Armistiţiul îl găseşte dincolo de Belluno cu unitatea sa. Abia demobilizat, a constituit în regiunea Marche, împreună cu un mic grup de prieteni, prima Fascie de Luptă. Din Senigallia el a propovăduit ideile fasciste care s'au răspândit în toată regiunea. Comandant al unei echipe de acţiune, a luat parte la evenimentele desfăşurate la Ancona, Ascoli Piceno, Recanati şi Macerata, evenimente care stau la temelia biruinţei fasciste. Stabilit la Pesaro, întemeiază Fascia din acest oraş şi devine căpetenia Fascismului din regiune. In 1921 a fost numit Secretar Federal al Fasciilor de Luptă de aci şi în această calitate a răpus, după lungi şi sângeroase lupte, social-comunismul din judeţ.

In 1924 a fost ales deputat.

In 1928 a fost numit subsecretar de Stat la comunicaţii.

Paisprezece luni mai târziu a fost chemat la postul de subsecretar al aeronauticei, unde a rămas până la 5 Noembrie 1933. Adânc cunoscător al problemelor administraţiei, a înfăptuit la acest minister o operă plină de roade. In 1930 a obţinut brevetul de pilot după care a întreprins bine cunoscutul raid aviatic Roma-Tobruk şi înapoi pe un aparat de turism, în condiţii de sbor cu totul vrăjmaşe. Părăsind acest minister, a fost numit pe rând, preşedinte al Confederaţiei Mării şi Aerului, Comisar Regal pe lângă Institutul de Prevedere şi Credit al ministerului comunicaţiei, Comisar Regal pe lângă Institutul pentru Comerţul cu Străinătatea, preşedinte al Societăţii naţionale a Etiopiei, preşedinte al Grupului italian pentru armament, precum şi al consorţiului pentru explosibile şi muniţii, al Liniilor Aeriene transcontinentale italiene.

D. Raffaello Riccardi este locotenent colonel aviator de rezervă, Consul General în Miliţie, Consilier al Camerii Fasciilor şi Corporaţiilor (deputat). A fost însărcinat să presideze Comisia Legislativă pentru Afacerile Africei Italiene, precum şi aşa numită Consultă Corporativă pentru Credit şi Asigurări de pe lângă ministerul Africei Italiene. Acum este ministrul schimburilor şi valutelor, preşedintele Institutului Naţional pentru Schimburile cu Străinătatea şi al Institutului Naţional Fascist pentru Comerţul cu Străinătatea.

D. Raffaello Riccardi a publicat în legătură cu activitatea sa politică dinainte şi după venirea Fascismului la putere, un volum în care este cuprinsă o interesantă cronică a vremurilor eroice ale Fascismului: „Pagine Squadriste". Adânc cunoscător al problemelor economice, d-sa a publicat, în 1939, o carte originală prin felul de a vedea şi de a pune problemele: „Economia Fascistă", care a dobândit un strălucit succes. Amândouă aceste cărţi au fost editate de „Unione Editoriale d'Italia". D-sa conduce şi revista: „Economia Fascista".

D. ministru Raffaello Riccardi este doctor în ştiinţele economice şi financiare. Ca publicist şi-a desfăşurat activitatea în domeniul economiei, finanţelor şi sociologiei. Datorită studiilor sale în domeniul ştiinţelor economice, comerciale şi sociologice, cum şi a întinsei şi adâncei sale priceperi, dovedită pe tărâmul activităţilor economice şi financiare, este socotit pe drept cuvânt ca una din personalităţile cele mai de seamă ale regimului fascist şi ale lumii financiare şi economice mondiale.

UN GRUP DE ZIARIŞTI BULGARI NE VIZITEAZĂ ŢARA

Eri, la ora 3 d. m., au sosit în Gara de Nord ziariştii bulgari, invitaţi de guvernul german în regiunea frontului de est, care în drum spre ţară s'au oprit la Bucureşti pentru două zile, ca oaspeţi ai Ministerului Propagandei.

Grupul ziariştilor oaspeţi este alcătuit din d-nii: Dr. Al. Nicolaev, ministrul plenipotenţiar, directorul Presei bulgare, Danail Crapcew, directorul ziarului „Zora", Ştefan Tanev, redactorul şef al ziarului „Utro", Antonii M. Nicolaev, directorul oficiosului „Dnes", Petre Tasev, redactor şef al ziarului „Mir", N. Pacew, redactor şef al ziarului „Vecer", D. Rizov, Petre Atanasov, redactor şef al ziarului „Duma", St. Damianov, redactor şef al ziarului „Dnevnik", Boris Dimitrov, din Direcţia Presei, Vasile Sprostranov, redactor la Radio Sofia şi Bojidar Castoianov, reporter fotografic.

La sosire, grupul gazetarilor bulgari a fost întâmpinat de d-nii Al. Bădăuţă, Secretarul general al Ministerului Propagandei, Emil Ciuceanu, V. Hrisicu, consilier de presă, I. Seinescu şi Septimiu Bucur din Direcţiunea Presei.

La ora 4, ziariştii bulgari în frunte cu d. Petroff Tschomakoff, ministrul Bulgariei la Bucureşti, au fost primiţi de d. prof. Mihai Antonescu, Vicepreşedintele Consiliului de miniştri.

CUVANTUL D-LUI PETROFF TSCHOMACOFF

A luat cuvântul, în numele grupului, d. P. Tschomakoff, ministrul Bulgariei. Dsa a spus între altele:

Mulţi dintre ziariştii bulgari prezenţi cunosc frumoasa d-voastră ţară. Aceia care n'au avut încă posibilitatea de a o vizita, sunt fericiţi de ocazia ce li se oferă pentru a o cunoaşte. Toţi însă, cunosc România prin peripeţiile emoţionantei ei istorii, prin manifestările multiple ale geniului ei naţional şi, mai cu seamă, prin participarea generoasă pe care România a avut-o la emanciparea poporului bulgar.

In aceste dispoziţii sufleteşti, ei vor culege şi vor scrie impresiile despre România care astăzi, în plin efort de reconstrucţie adaogă o nouă pagină glorioasă la istoria ei.

Presa este cel mai eficace mijloc pentru cunoaşterea reciprocă a popoarelor. Această sarcină o au de îndeplinit ziariştii români şi bulgari. Şi sunt sigur — a încheiat d. ministru Tschomakoff, — că această primă întâlnire a lor va contribui în mod sensibil la marea operă de apropiere între poporul român şi bulgar, pe care noi o dorim cu toată sinceritatea s'o ducem la bun sfârşit.

Răspunsul d-lui prof. Mihai Antonescu

Dl. Profesor Mihai Antonescu, Vice-preşedintele Consiliului de Miniştri a salutat pe reprezentanţii Presei Bulgare.

D-sa a răspuns cuvântării D-lui Ministru Petroff Tschomakoff, spunând între altele:

Lumea trece azi print'o criză profundă.

S'a încercat să se impună omenirii ideia generoasă a unei păci eterne, bazată pe vorbe goale, zidită de iluzii, ci nu pe fapte.

Azi se dă în lume zbuciumul greu al luptei din care va eşi adevărata formulă a păcii, formulă care va zidi pentru istorie şi pentru viitorul civilizaţiei posibilităţi realiste de viaţă.

O pace întemeiată pe biologie, pe demnitatea naţională, pe voinţa popoarelor de a-şi creia destinul prin propria lor forţă, pe justiţia socială.

Venind aici la Bucureşti, veţi cunoaşte tradiţiile poporului nostru şi veţi simţi fiorul de luptă şi de mândrie naţională care ne străbate ca şi voinţa de a ne uni eforturile cu popoarele care ne pot înţelege.

Poporul român a avut totdeauna lealitatea atitudinilor sale şi curajul actelor lui.

Poporul român cunoaşte înţelepciunea Regelui Boris, prestigiul dinastiei sale şi sobrietatea poporului bulgar.

Este misiunea presei române şi presei bulgare de a face cele două popoare să se cunoască.

După aceia d. Vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri s'a întreţinut cu fiecare ziarist în parte.

LA MORMANTUL EROULUI NECUNOSCUT

La ora 5 jum., grupul de gazetari a fost condus la mormântul Eroului Necunoscut, unde, în cadrul unei impresionante solemnităţi, d. Al. Nicolaev a depus o coroană de flori. După aceia, ziariştii bulgari au vizitat Ministerul Propagandei Naţionale, fiind primiţi de d. Al. Bădăuţă, Secretarul general al departamentului. Au asistat apoi la o gală de filme documentare despre România şi la ultimele noastre jurnale de război. Seara li s'a oferit o masă intimă la restaurantul Zissu.

D-NA MARIA MAREŞAL ANTONESCU A CUNUNAT UN RĂNIT

Ieri, d-na Maria Mareşal Antonescu, împreună cu d. dr. C. Dănulescu, subsecretar de Stat al Muncii, a cununat în capela Spitalului Sf. Pantelimon, pe soldatul Andrei Ion din reg. 2 grăniceri, rănit în luptele dela Odesa.

Procesiunea a început la ora 16, iar serviciul religios l-a săvârşit părintele Alexandru Popescu, bătrânul preot care a slujit 50 de ani la capela spitalului, împreună cu părintele Ioan M. Teodorescu, parohul actual al Capelei şi părintele Ion M. Costache dela biserica Bucur-Ciobanul.

E a cincea cununie religioasă care se face la acest spital de răniţi.

In străvechea biserică zidită de Grigore Ghica la 1735, unde se adăposteşte sarcofagul impunător de marmură al lui Alexandru Ghica, sărbătoarea aceasta creştinească a luat caracterul unui adevărat simbol naţional. Prezenţa d-nei Mareşal Antonescu, venită cu dragoste de mamă să binecuvinteze cununia soldatului rănit, Ion şi a Mariei, din comuna Vulturi, jud. Constanţa, precum şi participarea ca nuni a d-lui ministru dr. C. Dănulescu, a dat expresia vie a legăturilor trainice care unesc inima ţării cu inima Conducătorului. Era o atmosferă de rudenie şi de familie, pe care o respirau cu atâta căldură şi nunii şi tinerii luaţi sub oblăduirea lor şi răniţii şi surorile spitalului care veniseră cu bucurie ca la o nuntă de frate. Soldatul întors dela marea datorie a armelor cu proba eroismului său în rănile încă nevindecate, îşi lua acum răspunderea celeilalte datorii, în faţa d-nei Mareşal Antonescu şi ministrului Muncii, de a întemeia o familie pe fundamentul virtuţilor încercate în asprimea războiului. După oficierea slujbei religioase, a ţinut o predică de adevăruri creştine părintele Ion M. Teodorescu şi a rostit cuvinte de slavă pentru Rege, pentru Conducător şi pentru înalţii nuni, părintele Alexandru Popescu. Printre persoanele cari au participat la cununie au mai fost: d-na dr. C. Dănulescu, d-na M. Popovici, d. Sergiu Băcescu, secretarul general dela muncă, d. col. dr. prof. C. Leonte, şeful spitalului, prof. dr. Crăciun, prim efor., dir. general Sarogea, Victor Dumitriuc, dir. de cabinet la ministerul Muncii, Pan M. Vizirescu, dir. de cabinet la ministerul Propagandei, d-na şi d. Al. Georgescu, prof. Romulus Stănculescu, directorul Organizaţiei muncitoreşti „Muncă şi Lumină", dr. Octavian Stanca, preşedintele Oficiului naţ. de românizare, arhitect N. Mucichescu-Tunari, preşedintele Camerii de muncă, dr. C. Cristescu, medic al spitalului, Gh. Moeriu, dir. efor. la „Muncă şi Lumină", dr. Ştefan Cârstoiu, consilier Martinescu-Aron, consilier şi d. Ştefan Andrei cu mama şi soţia sa, naşii de botez ai miresii.

D-na Mareşal Antonescu, împreună cu d. dr. Dănulescu şi întreaga asistenţă, au vizitat apoi saloanele răniţilor. S'a oprit la patul fiecăruia interesându-se de starea răniţilor şi împărţindu-le daruri. Pe chipul fiecăruia trece o boare de înviorare şi de bucurie odată cu zâmbetul mângâetor al Doamnei care le cerceta durerile. D. prof. dr. Leonte a dat toate explicaţiile necesare despre răniţi şi despre activitatea acestui spital în care s'au făcut cinci nunţi, dar nici o înmormântare.

La sfârşit s'a servit o masă ca la orice nuntă creştinească, cu care ocazie d. dr. Sergiu Băcescu secretarul general al ministerului Muncii, a rostit o cuvântare glorificând armata şi Conducătorul.

Au cântat lăutarii, iar răniţii şi oaspeţii au jucat hore. Din când în când se auzea ecoul unei strigături româneşti cu stihuri ca acestea:

Foaie verde Sorcova
Mâine luăm şi Moscova!

ULTIMA ORA

VALURI DE BOLŞEVICI SECERATE DE FOCUL UCIGĂTOR AL GERMANILOR LA LENINGRAD

BERLIN, 30 (Rador). — La Leningrad, noui incercări de spargere a incercuirii, făcute de forțe sovietice tari de câteva batalioane, au fost respinse la 29 Octombrie cu pierderi sângeroase pentru inamic. Sovieticii s'au năpustit în mai multe valuri pentru a rupe cercul de oțel al trupelor germane. După ce primele valuri au fost secerate de focul ucigător al germanilor, bolșevicii au incercat să-și facă loc cu tancurile; dar abia ieșiseră acestea din tr'o pădurice și au fost imediat luate sub focul artileriei germane antitank, care a distrus imediat șase tankuri.

După acest rezultat, infanteria inamică a trebuit să se retragă sub focul puternic al germanilor, lăsând un mare număr de oameni pe teren.

INĂSPRIREA RAPORTURILOR DINTRE AMERICA ŞI GERMANIA

BERLIN, 30 (Rador). — Corespondentul Agenției „Rador" transmite:

Tensiunea în raporturile dintre America și Germania se accentuează în fiecare zi.

La campania întreținută de guvernul din Washington, cercurile oficiale din Berlin au răspuns prezentând opiniei publice mondiale documente din care reiese că provocările președintelui Roosevelt tind în mod vădit la angajarea Americei în război.

Un fapt nou se inregistrează azi: presa de peste ocean se ocupă de pregătirile de război ale Japoniei.

Aceste știri sunt considerate la Berlin ca având acelaș scop și anume de a justifica măsurile pe care guvernul american intenționează să le ia și care ar echivala cu intrarea de fapt și de drept a Americei în război.

După cum se știe, adaogă cercurile din Wilhelmstrasse, Japonia duce o politică de afirmare a intereselor ei în Extremul Orient, iar măsurile ce se iau, sunt măsuri de apărare față de provocările anglo-saxone.

MORALUL ARMATEI SOVIETICE SCADE CU FIECARE ZI

BERLIN, 30 (Rador). — Agenția D.N.B. află că ofițeri superiori sovietici și numeroși comisari părăsesc în mare grabă Leningradul.

Această fugă a conducătorilor sovietici e desigur explicată prin constatările corespondenților neutri din Leningrad care au impresia că moralul apărării bolșevice din Leningrad scade cu fiecare zi.

Flota aeriană sovietică a fost dezorganizată

BERLIN, 31 (Rador). — Din sursă militară se precizează:

Pierderile grele suferite de aviația sovietică obligă comandamentul bolșevic să folosească fără încetare echipajele și aparatele de care mai dispune.

Din cauză că forța aeriană sovietică a fost dezorganizată, numărul avioanelor bolșevice nimicite s'a împuținat.

Iată de ce, faptul că, de pildă, la 29 Octombrie au fost nimicite în total 62 avioane sovietice constitue o dovadă absolută a superiorității germane în spațiul răsăritean. Cifra de 62 avioane doborite în împrejurările actuale, când Sovietele aruncă în luptă toate avioanele pe care le mai au la dispoziție, corespunde cel puțin unui succes de acum 6-8 săptămâni, când erau doborite sau distruse pe sol câte 100 avioane bolșevice pe zi.

Avioane sovietice atacă ambulanțele „Crucii Roșii"

BERLIN, 30 (Rador). — Agenția DNB află că, nesocotind semnul Crucii Roșii, mai multe avioane sovietice au atacat o ambulanță germană în apropiere de Kieszece.

Pe ambulanță au putut fi constatate găurile făcute de peste 100 gloanțe. Un soldat german, care nu avea înainte de atac decât o singură rană la pulpă, a fost găsit cu zece noui răni de gloanțe, el fiind mort.

Șoferul ambulanței și ajutorul său au fost deasemenea împușcați.

RADIO-LONDRA DĂ SFATURI COMANDAMENTULUI SOVIETIC

AMSTERDAM, 30 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

Postul de radio Londra, ocupându-se de situația pe frontul răsăritean, spune că bolșevicii ar da dovadă de înțelepciune dacă ar părăsi bazinul Donețului.

Crainicul postului a subliniat că principala preocupare a comandantului forțelor sovietice din acea regiune trebue să fie salvarea armatei sale.

Coloanele motorizate germane inaintând în Rusia

COMUNICATUL GERMAN

Rezistența ariergărzilor sovietice în Crimeea a fost frântă

Forțele germane și aliate au atins cursul superior al Donețului

BERLIN, 30 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

In Crimeea, forțele germane continuă fără răgaz urmărirea forțelor inamice bătute.

Rezistența locală a ariergărzii sovietice a fost ruptă. Cu acest prilej, forțele germane au luat iarăși mai multe mii de prizonieri și au capturat tunuri.

In cursul urmăririi inamicului în basinul Donețului, forțele germane și aliate au atins cursul superior al Donețului pe un front foarte larg.

Cu prilejul operațiunilor de atac, încununate de succes, care s'au desfășurat între lacul Ilmen și lacul Ladoga, trupele blindate au capturat, printr'o lovitură îndrăzneață, un tren blindat inamic, luând, cu aceiaş ocazie, și un mare număr de prizonieri.

Artileria grea a bombardat eri cu efecte considerabile instalațiile de războiu importante din Leningrad.

Importante atacuri de noapte ale aviației au fost îndreptate contra Moscovei și Leningradului.

In Africa de nord, avioane germane de luptă au bombardat un aeroport englez situat la răsărit de Marsa Matruk și instalații portuare din delta Nilului.

Noaptea trecută, avioane britanice izolate au aruncat bombe în regiunea litoralului de nord al Germaniei, fără însă a pricinui pagube.

Colonelul Galland, comandant al unei escadre de vânătoare, a obținut a 90-a și a 91-a victorie aeriană.

*

BERLIN, 30 (Rador). — Agenția DNB află următoarele completări la comunicatul de Joi al forțelor armate:

Trupele sovietice nu mai sunt în stare să reziste multă vreme, după cum dovedește retragerea lor din bazinul Donețului. Trupele germane și aliate au atins cursul superior al Donețului pe un front larg.

Fluviul Doneț izvorăște între Kursk și Harkov, curge spre sud la est de Harkov și apoi se îndreaptă spre sud-est la aproximativ 30 kilometri la sud de Harkov. El formează mai târziu, îndreptându-se spre est, ca și Niprul, un mare cot, pentru a reveni spre vest. Donețul se varsă apoi în Don, care vine dinspre est și merge până în golful Taganrog.

In regiunea acestui mare cot se află faimoasa regiune industrială căreia i s'a spus „Ruhrul Uniunii Sovietice".

Când germanii și aliații lor vor fi cucerit pe un front larg cursul superior al Donețului, liniile feroviare ce duc din această regiune industrială spre vest, către Dniepropetrovsk și spre nord, către Harkov, vor fi tăiate. In felul acesta, regiunea neocupată a bazinului Donețului este tot mai imobilizată.

ROMÂNIA IŞI ASIGURĂ UN ACCES FAVORABIL LA MAREA EGEE

Un nou capitol al raporturilor dintre România și Bulgaria

BERLIN, 30 (Tel. part.) — Ziarul „Voelkischer Beobachter" aduce azi dimineață un articol scris de corespondentul său din București, intitulat: „Un nou capitol al raporturilor bulgaro-române".

In acest articol se subliniază mai întâiu faptul că atât Bulgaria, cât și România au depus neîndoios toate sforțările de a uita cele trei decenii trecute și de a aprecia din nou mersul conversațiilor dela Craiova, îndepărtând polemicile și conflictele inutile. Rezultatele conversațiunilor care au avut loc anul trecut la Craiova, au stabilit că pe cele două țări nu le mai desparte nimic una de alta. Nu este nevoie să ne referim la trecut, în care cele două popoare au dus o luptă comună pentru libertatea lor împotriva Turcilor. Pe de altă parte, cele două țări se reliefează prin credința creștină comună ortodoxă, ca religie dominantă națională.

Din punct de vedere politic, această comunitate de viață a fost întărită abia de scurtă vreme, prin intrarea Bulgariei și a României în Pactul Tripartit. Din punct de vedere economic, Dunărea care este nervul vital al celor două state, formează mai mult o legătură trainică decât o graniță despărțitoare.

Dela conștiința acestei comunități de viață până la o mare prietenie este numai un pas, — spune corespondentul. — O strânsă colaborare economică între Bulgaria și România va creia un spațiu economic, care va putea dubla posibilitățile producțiilor existente, prin sprijin reciproc.

In plus, România, în urma unor anumite convenții stabilite cu Bulgaria și-ar putea ASIGURA UN ACCES FAVORABIL LA MAREA EGEE și în acest chip ajunge la o mare intangibilă azi din pricina legilor deosebite ale Dardanelelor. Dacă sunt cultivate de către cercurile economice ale celor două țări, astfel de raporturi, — menționează corespondentul, — se învederează cea mai bună dovadă că prietenia bulgaro-română se află în plin mers, fiind pe punctul de a se realiza.

Inaintarea trupelor germane în Crimeia provoacă mari îngrijorări și la Londra

STOCKHOLM, 30 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Inaintarea trupelor germane în Crimeea a provocat vii îngrijorări în cercurile politice și militare din Londra.

Ziarul londonez „Daily Express" scrie că ocuparea peninsulei poate avea grave repercusiuni în sudul Rusiei.

5.000.000 OAMENI AU PIERDUT SOVIETELE PÂNĂ ACUM

BERLIN, 31 (Rador). — Din izvor militară se anunță că în urma unor amănunțite cercetări, se poate acum declara că sovietele au pierdut de la 22 Iunie la 31 August 1941, în total 148 divizii de pușcași, 39 divizii blindate, 10 divizii de cavalerie, 8 divizii de vânători de munte, 2 divizii de gardă națională și 2 brigăzi de infanterie transportată prin avion, adică 209 mari formațiuni complete cu toată masa lor de materiale de artilerie, care blindate, arme de infanterie, cai și vehicule aparținând acestor formațiuni.

Unele din aceste divizii mai fuseseră distruse în Iunie și în Iulie și apoi refăcute.

In cursul lunei August au fost nimicite a doua oară.

Socotindu-se că efectivul unei divizii de pușcași sovietici se ridică la cifra de 15.000 oameni în termen mediu, iar efectivul celorlalte divizii este de 12.000 oameni, rezultă că bolșevicii au pierdut până la 31 August 1941, cel puțin 3 milioane oameni pe frontul de Est de 2000 kilometri lungime. Un foarte mare număr de companii, batalioane și regimente sovietice, au fost nimicite în mod izolat.

Calculându-se pierderile in răniți, bolnavi, etc., pierderi greu de controlat și cari cuprind jumătate din pierderile provocate de nimicirea diviziilor, se poate ajunge la rezultatul că de la 22 Iunie până la 31 August, pierderile totale ale sovietelor sunt de cel puțin 4.500.000—5.000.000 oameni.

Trebue de avut în vedere că este vorba de soldați bine antrenați și pregătiți pentru a ataca Reichul și Europa.

Sovieticii vor părăsi Rusia europeană

WASHINGTON, 31 (Tel. part.). — IN URMA HOTARIRII SOVIETICE DE A CREA O NOUA LINIE DE REZISTENȚA LA URALI, URMEAZA CA PARTEA EUROPEANA A RUSIEI SA FIE PARASITA DE ULTIMELE FORȚE RUSEȘTI. DIN ȘTIRILE TRANSMISE PRESEI AMERICANE, COMANDAMENTUL SOVIETIC AR URMARI FEBRIL ORGANIZAREA ACESTEI LINII NOUI DE REZISTENȚA AVAND DREPT OBIECTIV PRINCIPAL SA-ȘI ASIGURE O RETRAGERE CU CAT MAI PUȚINE PIEDERI.

MARE PANICĂ IN CAPITALA CRIMEEI

BERLIN, 31. — Străpungerea strâmtoarei Perekop, care a deschis drumul trupelor germane în Crimeea, este reliefată ca o acțiune mai mult ca extraordinară. Ziarele berlineze publică astăzi lungi reportagii din cari se învederează faptul că sovieticii au încercat cu toate mijloacele de care dispuneau de a menține această strâmtoare importantă și deosebit de favorabilă din punct de vedere strategic. După această acțiune nimic nu va mai putea stăvili înaintarea germană. Deasemenea vestitul „șanț tătăresc" lat de 50 m. și adânc de 7 m. care mergea dealungul strâmtoarei și care a fost fortificat de sovietici printr'un sistem dublu de cazemate și obstacole, n'a putut zădărnici avântul furtunos al pionierilor și infanteriștilor germani. Prin recunoașterile terestre și aeriene care au durat zile întregi, comandamentul german și-a făcut o imagine exactă a pozițiilor inamice, cucerind prin sistemele obișnuite de german, cazemată după cazemată și poziție după poziție, până când a fost deschis cu desăvârșire drumul către largul platou al Crimeiei.

Știri venite din Turcia confirmă faptul că rezistența trupelor sovietice a fost zădărnicită definitiv în Crimeea. La Simferopol, capitala Crimeei, domnește o panică considerabilă în toate masele poporului.

Referitor la sectorul central, noulle știri sunt extrem de modice în ceiace privește conținutul lor. Est demn de reținut faptul că numele orașului Tula este pronunțat din nou de comunicatele sovietice. Din aceste știri se poate trage concluzia că acest oraș, aflător la sud de Moscova, se găsește în raza directă a luptelor. Cu prilejul atacului executat de avioanele germane în noaptea dinspre Vineri, după cum relevă ziarele germane, au fost lovite de bombe și două importante gări din capitala sovietică.

LUPTE IN APROPIEREA MOSCOVEI

— Atacurile germane fac progrese simțitoare —

ANKARA, 31 (Tel. part.). — Știri din sursă sovietică anunță că în sectorul central al frontului de răsărit, luptele se desfășoară în imediata apropiere a Moscovei.

Se mai arată în acelaș timp că atacul german pornit dela sud-vest face progrese simțitoare.